

ST21

სტრატეგია 21 ვებ-გვერდის სახელმძღვანელო თქვენს ენაზე

სტრატეგია 21-ის ვებ-გვერდის გზამკვლევი განკუთვნილია სტრატეგიის მარტივად და გასაგებად თარგმნისთვის. სხვადასხვა ენებზე თარგმნა მაქსიმალურად გაზრდის სტრატეგია 21-ის ხელსაწყოებსა და საუკეთესო გამოცდილებაზე წვდომის შესაძლებლობას და დაინტერესებულ მხარეებს, პოლიტიკოსებსა და ევროპის მოქალაქეებს მისცემს სტრატეგიის მშობლიურ გაცნობის საშუალებას.

მოცემული სახელმძღვანელო შეიცავს შიდა ბმულებს, რომლებიც საშუალებას აძლევს მკითხველს ისე გადაადგილდეს დოკუმენტზე, როგორც ვებ-გვერდზე, ამიტომაც ფრთხილად იყავით, რათა თარგმნის დროს შეინარჩუნოთ ბმულები.

ასევე არის ბმულები ვებ-გვერდზე საუკეთესო გამოცდილების გასაცნობად (ინგლისურ ენაზე) და მაგალითების ფორმები (რომელიც უნდა შეივსოს ინგლისურ ენაზე). მაგალითების ფორმის ასლი შეგიძლიათ იხილოთ ცალკე დოკუმენტის სახით, რომელიც ასევე უნდა ითარგმნოს ონლაინ ფორმის შევსების გაიოლების მიზნით.

თარგმნის დასრულების შემდეგ, გთხოვთ, საბოლოო დოკუმენტი გადაუგზავნოთ სტრატეგია 21-ის გუნდს (strategy21@coe.int) რომელიც სტრატეგია 21-ის ვებ-გვერდზე ატვირთავს თითოეულ ენაზე შესრულებულ თარგმანს.

სარჩევი

შესავალი.....	4
სოციალური კომპონენტი (S).....	5
ტერიტორიული და ეკონომიკური განვითარება (D).....	18
ცოდნა და განათლება (K).....	30
გამოწვევების გადალახვა რეკომენდაციების მეშვეობით	42

წინასიტყვაობა

2015 წლის აპრილში გამართულ შეხვედრაზე ევროპის კულტურული კონვენციის მონაწილე სახელმწიფოთა მინისტრებმა მიიღეს ნამურის დეკლარაცია, რომელმაც ხელი უნდა შეუწყოს კულტურული მემკვიდრეობის მართვისადმი ერთობლივ და კომპლექსურ მიდგომას.

2017 წლის თებერვალში მინისტრების მოადგილეებმა მიიღეს [რეკომენდაცია CM / Rec \(2017\)1 "21-ე საუკუნის ევროპული კულტურული მემკვიდრეობის სტრატეგიის" წვერი ქვეყნებისთვის](#). რომელიც ოფიციალურად ამოქმედდა 2017 წლის აპრილში კვიპროსის ქალაქ ლიმასოლში.

სტრატეგია 21-ის გამოწვევები

პოლიტიკოსებს, დაინტერესებულ მხარეებსა და მოქალაქეებს ვთავაზობთ იმ [გამოწვევების](#) გადაჭრას, რომელთა წინაშეც ვდგებით სტრატეგიის რეკომენდაციების გათვალისწინებისას.

სტრატეგია 21-ის რეკომენდაციები

პრობლემებთან შეჯახებისას რეკომენდაციები მოქმედების სხვადასხვა მიმართულებებს გვთავაზობს. ამ დროს იყენებს დისციპლინათაშორის და ფართო ჩართულობის მიდგომას, რათა **სტრატეგიის სამი კომპონენტიდან** თითოეულზე იმოქმედოს. თითოეულ რეკომენდაციაში მაგალითებად მოყვანილია საუკეთესო გამოცდილება:

S - სოციალური

D – ტერიტორიული და ეკონომიკური განვითარება

K – ცოდნა და განათლება

სტრატეგია 21-ის საუკეთესო გამოცდილება და მაგალითები

მინისტრთა კომიტეტი რეკომენდაციას უწევს სამთავრობო და არასამთავრობო დაინტერესებულ მხარეებს, რეგიონულ და ადგილობრივ ორგანოებს, პროფესიონალებს, ადგილობრივ ასოციაციებსა და სამოქალაქო საზოგადოებას, აქტიური მონაწილეობა მიიღონ სტრატეგიის განხორციელებაში. ჩვენ მათ ვთავაზობთ, წარმოადგინონ აქტივობათა ის [კონკრეტული მაგალითები](#), რომლებიც უნდა იქნას შეტანილი [სტრატეგია 21-ის საუკეთესო გამოცდილებაში](#). საუკეთესო გამოცდილების მაგალითები ინგლისურ ენაზე უნდა იყოს წარდგენილი. ფორმის თარგმანი შეგიძლიათ იხილოთ თანდართულ დოკუმენტში, რომელიც დაგეხმარებათ მაგალითების წარდგენაში.

სტრატეგია 21 - სოციალური კომპონენტი (S)

სოციალური მონაწილეობისა და ეფექტური მართვის ხელშეწყობა (S)

„სოციალური კომპონენტი“ (S) ყურადღებას ამახვილებს მემკვიდრეობასა და საზოგადოებრიობას შორის ურთიერთობებზე, მოქალაქეობაზე, დემოკრატიული ღირებულებების გადაცემაზე საზოგადოებრივი ჩართულობით ხელმძღვანელობის გზით და ეფექტურ მართვაზე საზოგადოების აქტიური მონაწილეობით.

რეკომენდაციები:

- ✓ [S1 წახალისეთ მოქალაქეთა და ადგილობრივი ხელისუფლებების მონაწილეობა ყოველდღიური მემკვიდრეობის პრაქტიკულ გამოყენებაში](#)
- ✓ [S2 გახადეთ მემკვიდრეობა უფრო ხელმისაწვდომი](#)
- ✓ [S3 გამოიყენეთ მემკვიდრეობა ევროპისა და ევროპული საზოგადოების ფუნდამენტური ღირებულებების განმტკიცებისა და გადაცემისთვის](#)
- ✓ [S4 მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობას, როგორც შეხვედრის ადგილს და კულტურათაშორისი დიალოგის, მშვიდობისა და შემწყნარებლობის საშუალებას](#)
- ✓ [S5 წახალისეთ და შეაფასეთ მოქალაქეთა მონაწილეობის მეთოდები და პროცედურები](#)
- ✓ [S6 შექმენით შესაფერისი სისტემა, რომელიც ადგილობრივ ხელისუფლებებს და ადამიანთა ჯგუფებს მისცემს შესაძლებლობას, მიიღონ სათანადო ზომები საკუთარი მემკვიდრეობის ინტერესებში და მის სამართავად](#)
- ✓ [S7 შექმენით თანამონაწილეობის პრინციპზე დაფუძნებული მემკვიდრეობის იდენტიფიკაციის პროგრამები და ხელი შეუწყვეთ მათ გავრცელებას](#)
- ✓ [S8 წახალისეთ ადგილობრივი თემების და ხელისუფლებების მხრიდან წამოსული ინიციატივები მემკვიდრეობის რეაბილიტაციის თაობაზე](#)
- ✓ [S9 მხარი დაუჭირეთ თაობათაშორის და კულტურათაშორის პროექტებს მემკვიდრეობის პოპულარიზაციისთვის](#)
- ✓ [S10 ხელი შეუწყვეთ და წახალისეთ \(საჯარო და კერძო\) ამხანაგობები კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზაციის და შენარჩუნების პროექტებში](#)

S1 - წახალისეთ მოქალაქეთა და ადგილობრივი ხელისუფლებების მონაწილეობა ყოველდღიური მემკვიდრეობის პრაქტიკულ გამოყენებაში

მოქალაქეები პროექტებში ინდივიდუალურად ან ერთობლივად, სხვადასხვა მიზნით ერთვებიან – ცნობიერების ამაღლებიდან დაწყებული აქტიური ჩართვით დამთავრებული. მემკვიდრეობის გამოვლენის, ახსნის, შესწავლის და პოპულარიზაციის მიზნით მათ შეუძლიათ ითანამშრომლონ ადგილობრივ ორგანოებთან და ასოციაციებთან

S1 გამოწვევები

სოციალური გამოწვევები

- ✓ [ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესება](#)
- ✓ [კოლექტიური მუხსიერების შენარჩუნება](#)
- ✓ [ერთობლივი მართვის ხელშეწყობა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობისადმი ერთობლივი მიდგომის ხელშეწყობა](#)

განვითარების გამოწვევები

- ✓ [უფრო ერთიანი და შეკრული საზოგადოების მშენებლობა](#)
- ✓ [ევროპელებისთვის ცხოვრების მაღალი დონის უზრუნველყოფა ჰარმონიულ კულტურულ და ბუნებრივ გარემოში](#)

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [საერთო ცოდნის საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით გადმოცემული ღირებულებების შესახებ ცნობიერების ამაღლება](#)

S1 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები S1-სთვის

- ადგილობრივ მაცხოვრებლებთან და მემკვიდრეობის მკვლევარებთან ერთად გასაცნობად ეწვიეთ უბნებს, სოფლებს, ქალაქებს, სახელოსნოებს, მუზეუმებს, ბიბლიოთეკებსა და ა. შ.
- წახალისეთ ადგილობრივი ხელმძღვანელები ოსტატების გამოფენები, ადგილობრივი ხელობების და ნოუ-ჰაუს ადმოჩენისა და პოპულარიზაციის მიზნით
- მოაწყვეთ ღონისძიებები, რომლებშიც გამოყენებული იქნება ადგილობრივი მემკვიდრეობის ასპექტები (ხაზაზის ღუმელები, ზეთსახდელები, ორთქლის მანქანები, ადგილობრივი მუზეუმები, მუსიკა, ცეკვები, ლეგენდები, ტრადიციები და ა. შ.)
- ადამიანების მოლოდინის, მათი ინტერესების, სიმპათიებისა და ანტიპათიების დასადგენად განსაზღვრეთ სოციალური მოთხოვნილებები (ახალგაზრდების, პენსიონერების, ახლად ჩამოსულებისა და ა. შ.)
- გააღრმავეთ ცოდნა მემკვიდრეობის პოპულარიზაციისა და გაზიარების ციფრული ინსტრუმენტების შესახებ
- დანერგეთ საგამომცემლო პოლიტიკა – ბუკლეტების, ბროშურების, სამეცნიერო ნაშრომების გამოცემა
- მოსახლეობის მონაწილეობით და მოქალაქეთა აქტიური ჩართვის წახალისების მიზნით შექმენით აუდიოვიზუალური და ციფრული პროგრამები: სატელევიზიო და რადიო გადაცემები, პროექტების ინტერნეტში გაზიარება ან კონკურსები (პრესაში, და ა. შ.)
- არსებულ მემკვიდრეობაზე დაყრდნობით შეიმუშავეთ ერთობლივი მემკვიდრეობის იდენტიფიკაციისა და განვითარების პროექტები.

S2 - გახადეთ მემკვიდრეობა უფრო ხელმისაწვდომი

ჩვენი მემკვიდრეობა საერთო სიკეთეა. მიუხედავად იმისა, დაშორებულია თუ ადგილზეა, იგი უნდა იყოს ხელმისაწვდომი სამიზნე ჯგუფებისა და მათი მოთხოვნილებებისთვის. გამოიყენეთ მეთოდებისა და ტექნოლოგიების ფართო სპექტრი მემკვიდრეობის გამოცდილების გასაავითარებლად.

S2 გამოწვევები

სოციალური გამოწვევები

- ✓ [მშვიდობიან გარემოში ცხოვრება](#)
- ✓ [ცხოვრების დონის გაუმჯობესება](#)
- ✓ [ეფექტური მმართველობის დამკვიდრება](#)
- ✓ [კონვენციების შესრულების ოპტიმიზაცია](#)

განვითარების გამოწვევები

- ✓ [უფრო ერთიანი და შეკრული საზოგადოების მშენებლობა](#)
- ✓ [ევროპელებისთვის ცხოვრების მაღალი დონის უზრუნველყოფა ჰარმონიულ კულტურულ და ბუნებრივ გარემოში](#)

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [საერთო ცოდნის საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით გადმოცემული ღირებულებების შესახებ ცნობიერების ამაღლება](#)

S2 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული
- ✓ ევროპული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები S2-სთვის

- მიიღეთ ობიექტის უსაფრთხოების გაუმჯობესებისა და, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, ფიზიკურად შეზღუდული შესაძლებლობისა და გრძნობელობითი აქტის მოშლილობის მქონე მნახველებისთვის წვდომის მაქსიმალურად გამარტივების ზომები
- ჩაატარეთ კვლევები და მათი შედეგების გათვალისწინებით გააუმჯობესეთ აბრები
- ეთიკური ნორმების გათვალისწინებით ისე შეიმუშავეთ პრეზენტაციის ტექსტი და მეთოდები, რომ ის შეესაბამებოდეს სამიზნე აუდიტორიის მრავალფეროვნებას და მემკვიდრეობის მისეულ ინტერპრეტაციის
- დანერგეთ სტიმულები ცალკეული ჯგუფებისთვის (ახალგაზრდები, იშვიათი მომხმარებლები, და ა. შ.)
- წარმართეთ კამპანიები საზოგადოების ყურადღების მისაქცევად (პრესა, საბავშვო გამოცემები, თამაშები/კონკურსები და ა. შ.)
- შექმენით მრავალენოვანი მასალები პრეზენტაციისა და ინტერპრეტაციისთვის
- შეიმუშავეთ ინტერაქტიული, სახალისო და კრეატიული საპრეზენტაციო მეთოდები
- მნახველებს გააცანით მემკვიდრეობის აქტის სხვადასხვა გზები
- განავითარეთ მემკვიდრეობის გაცნობა-შეცნობის გზები კულტურული გამომსახველობის სხვადასხვა ფორმების (ცეკვები, მუსიკა, ტრადიციული ან ახალი ხელოვნება, კულინარია და ა.შ) შეხამებით და ადამიანის ბუნების სხვადასხვა მხარეებზე ზემოქმედების მეშვეობით (შეგრძნებები, გრძნობები, ცოდნა)
- შექმენით აუდიოვიზუალური პროგრამები
- უახლესი ტექნოლოგიებისა და სოციალური ქსელების მეშვეობით ხელი შეუწყვეთ შორს მყოფი მემკვიდრეობის ნიმუშების ვირტუალურ აღმოჩენას
- შეაგროვეთ და გამოაქვეყნეთ მოქალაქეთა მონათხრობები მემკვიდრეობის ძეგლების შესახებ
- ხელი შეუწყვეთ მემკვიდრეობისადმი ინტერდისციპლინარულ მიდგომას

S3 - გამოიყენეთ მემკვიდრეობა ევროპისა და ევროპული საზოგადოების ფუნდამენტური ღირებულებების განმტკიცებისა და გადაცემისთვის

კულტურულ მემკვიდრეობას შეუძლია დაეხმაროს ევროპის მოქალაქეებს, გადალახონ საკუთარი სპეციფიკური ეროვნული, რეგიონული ან ადგილობრივი თავისებურებების საზღვრები და განვიტარონ საერთო კუთვნილებისა და ისტორიის შეგრძნება ჰუმანიზმისა და დემოკრატიის ფუნდამენტური ევროპული ღირებულებების შესაბამისად. კულტურული მემკვიდრეობა ხაზს უსვამს საუკუნეების განმავლობაში ევროპაში იმპორტირებული თუ ევროპიდან ექსპორტირებული ცოდნის, უნარებისა და ნოუ-ჰაუს მნიშვნელობას. რომლებმაც დიდად შეუწყო ხელი ევროპის საზოგადოებრივ განვითარებას.

S3 გამოწვევები

სოციალური გამოწვევები

- ✓ [მშვიდობიან გარემოში ცხოვრება](#)
- ✓ [ცხოვრების დონის გაუმჯობესება](#)
- ✓ [ადამიანების კეთილდღეობისა და ჯანმრთელობის ხელშეწყობა](#)
- ✓ [კოლექტიური მუხსიერების შენარჩუნება](#)
- ✓ [ეფექტური მმართველობის დამკვიდრება](#)
- ✓ [საზოგადოების ჩართულობით მართვის ხელშეწყობა](#)
- ✓ [კონვენციების შესრულების ოპტიმიზაცია](#)
- ✓ [მემკვიდრეობის დაკავშირებით ინკლუზიური მიდგომის ხელშეწყობა](#)

განვითარების გამოწვევები

- ✓ [უფრო ერთიანი და შეკრული საზოგადოების მშენებლობა](#)

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [საერთო ცოდნის საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით გადმოცემული ღირებულებების შესახებ ცნობიერების ამაღლება](#)
- ✓ [სამთავრობათაშორისო მთავრობათაშორისი თანამშრომლობის მხარდაჭერა, განმტკიცება და განვითარება](#)

S3 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ევროპული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები S3-სთვის

- გამოიყენეთ მემკვიდრეობის სხვადასხვაგვარი გამოსახვა ძირითადი ევროპული ღირებულებების, ევროპული კულტურისა და საზოგადოების ფუნდამენტური ღირებულებების პოპულარიზაციისა და გავრცელებისთვის
- გამოკვეთეთ ის ფაქტი, რომ ჩვენი კულტურული მემკვიდრეობის მრავალფეროვნებას აქვს ორივე – ევროპული და ადგილობრივი განზომილება
- განსაზღვრეთ და ყურადღება გაამახვილეთ იმ მატერიალურ და არამატერიალურ გარეშე ზემოქმედებაზე, რომელმაც წვლილი შეიტანა ევროპული საზოგადოებისა და ევროპული კულტურის ისტორიაში.
- დაადგინეთ და ყურადღება გაამახვილეთ იმპორტირებული ან ექსპორტირებული ოსტატობისა და ნოუ-ჰაუს გაცვლის ფაქტებზე

- გამოიყენეთ ლექსიკისა და პრეზენტაციის სხვადასხვა აუდიტორიაზე მორგებული მიდგომები, რათა წარმოაჩინოთ, რომ ჩვენი მემკვიდრეობა და ჩვენი კულტურული მრავალფეროვნება მომავალი ევროპის მნიშვნელოვანი აქტივებია.
- რამდენიმე ენაზე შექმენით აუდიოვიზუალური და ციფრული მასალა, რომლებიც დააკავშირებს ცალკეულ ობიექტს ან მოვლენას სხვა კულტურებთან
- მონაწილეობა მიიღეთ ევროპული მემკვიდრეობის დღეებში და სხვა ღონისძიებებში, რომლებშიც იკვეთება კავშირი კულტურულ მემკვიდრეობასა და ევროპულ ღირებულებებს, იდეალებსა და პრინციპებს შორის
- ენთუზიაზმის გაჩენისთვის რეგიონული და ადგილობრივი კულტურული მემკვიდრეობის მაგალითების გამოყენებით გაავრცელეთ „ევროპული მემკვიდრეობის ნიშანი“ (“European Heritage Label”) სულისკვეთება
- ხელი შეუწყვეთ და საზოგადოებას გააცანით „კულტურის ევროპული დედაქალაქები“
- შეადგინეთ ევროპული მემკვიდრეობის კოლექტიური და ინტერდისციპლინარული ისტორია

S4 - მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობას, როგორც შეხვედრის ადგილს და კულტურათაშორისი დიალოგის, მშვიდობისა და შემწყნარებლობის საშუალებას

მოქალაქეები და სტუმრები იზიარებენ საზოგადოებრივი სივრცის, როგორც საზოგადოებრივი სივრცის ღირებულებას. გარკვეული ობიექტები ან ძეგლები საჭიროებს შეთანხმების პროცესებს, რათა სამართლიანად გადაწყდეს სიტუაციები, როდესაც ადამიანთა სხვადასხვა ერთობები ერთსა და იმავე მემკვიდრეობას ურთიერთსაპირისპირო ღირებულებებს ანიჭებენ. თავისი მემკვიდრეობის გახსნით და საკუთარი ცოდნის გაზიარებით კერძო მესაკუთრეებსაც შეაქვთ წვლილი მემკვიდრეობის გაზიარებაში.

S4 გამოწვევები

სოციალური გამოწვევები

- ✓ [მშვიდობიან გარემოში ცხოვრება](#)
- ✓ [ცხოვრების დონის გაუმჯობესება](#)
- ✓ [ადამიანების კეთილდღეობისა და ჯანმრთელობის ხელშეწყობა](#)
- ✓ [კოლექტიური მუხსიერების შენარჩუნება](#)
- ✓ [ეფექტური მმართველობის დამკვიდრება](#)
- ✓ [საზოგადოების ჩართულობით მართვის ხელშეწყობა](#)
- ✓ [კონვენციების შესრულების ოპტიმიზაცია](#)
- ✓ [მემკვიდრეობის დაკავშირებით ინკლუზიური მიდგომის ხელშეწყობა](#)

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [საერთო ცოდნის საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით გადმოცემული ღირებულებების შესახებ ცნობიერების ამაღლება](#)
- ✓ [მთავრობათაშორისი თანამშრომლობის მხარდაჭერა, განმტკიცება და განვითარება](#)

S4 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული
- ✓ ევროპული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები S4-სთვის

- წინ წამოწიეთ საჯარო სივრცეში მდებარე ადგილების და ძეგლების ისტორია და ღირებულება აგორას უწყვეტობის შესანარჩუნებლად, შესაქმნელად ან აღსადგენად
- საჯარო ადგილების შეხვედრის ადგილებად გამოყენების გამარტივების მიზნით წაახალისეთ ურბანული განვითარება, რომელიც შერწყმულია კულტურულ მემკვიდრეობასთან
- მხარი დაუჭირეთ და წაახალისეთ საჯარო და კერძო ინიციატივები, რომლებიც კულტურულ მემკვიდრეობას განხილვის, საუბრისა და შემოქმედების ადგილად იყენებს.
- შეიმუშავეთ თხზულებები, რომლებშიც რომლებიც ხაზგასმით იქნება წარმოჩენილი ის კულტურათაშორისი ღირებულებები, რომლებიც, შესაძლოა, აღმოჩნდეს მოძრავ, უძრავ და არამატერიალურ მემკვიდრეობაში
- მონაწილეობა მიიღეთ ევროპის საბჭოს კულტურათაშორისი ქალაქების პროგრამაში

S5 - წახალისეთ და შეაფასეთ მოქალაქეთა მონაწილეობის მეთოდები და პროცედურები

მოქალაქეთა მონაწილეობა დემოკრატიული პროცესის ნაწილია. იგი ადამიანებს შესაძლებლობას აძლევს, სიამოვნება მიიღონ მემკვიდრეობიდან და, ამავდროულად, გააცნობიერონ მემკვიდრეობაზე საკუთარი ინდივიდუალური და კოლექტიური პასუხისმგებლობა. საჭიროა, რომ გამოვავლინოთ არსებული გამოცდილება და შევაფასოთ მისი ეფექტურობა და ზეგავლენა, რათა გავამყაროთ ის, რასაც უკვე მივაღწიეთ და განვსაზღვროთ მომავალი მოქმედების მიმართულებები.

S5 გამოწვევები

სოციალური გამოწვევები

- ✓ [მშვიდობიან გარემოში ცხოვრება](#)
- ✓ [ადამიანების კეთილდღეობისა და ჯანმრთელობის ხელშეწყობა](#)
- ✓ [ეფექტური მმართველობის დამკვიდრება](#)
- ✓ [საზოგადოების ჩართულობით მართვის ხელშეწყობა](#)
- ✓ [კონვენციების შესრულების ოპტიმიზაცია](#)

განვითარების გამოწვევები

- ✓ [უფრო ერთიანი და შეკრული საზოგადოების მშენებლობა](#)
- ✓ [საჯარო სამსახურების მიერ მემკვიდრეობის პრობლემების გადაჭრის უნარის შენარჩუნება და განვითარება](#)

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [საერთო ცოდნის საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობის კვლევის ხელშეწყობა](#)

S5 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები S5-სთვის

- დაადგინეთ მოქალაქეთა მონაწილეობის ხელისშემშლელი ბარიერები და წამოაყენეთ გადაჭრის შემოთავაზებული გზები.
- შეაფასეთ არსებული პრაქტიკა და მეთოდები კულტურული მემკვიდრეობის მართვაში მოქალაქეთა მონაწილეობის განვითარების მიზნით: იდენტიფიკაცია, აღწერა, ინტერპრეტაცია, ხელშეწყობა.
- ასეთი შეფასების შედეგების საფუძველზე, მოახდინეთ არსებული პროცედურების ადაპტირება მოქალაქეთა მონაწილეობის გაუმჯობესების მიზნით
- განახორციელეთ ახალი ერთობლივი მიდგომები

S6 - შექმენით შესაფერისი სისტემა, რომელიც ადგილობრივ ხელისუფლებებს და ადამიანთა ჯგუფებს მისცემს შესაძლებლობას, მიიღონ სათანადო ზომები საკუთარი მემკვიდრეობის ინტერესებში და მის სამართავად

მოქალაქეებს საშუალება უნდა ჰქონდეთ, გამოხატონ თავისი მოლოდინები და ჩაერთონ საკუთარი მემკვიდრეობის მართვაში. ხელისუფლებამ უნდა დაუშვას ამგვარ კულტურულ მემკვიდრეობასთან დაკავშირებული უფლების გამოყენება და შექმნას საფუძველი, რომელიც საშუალებას მისცემს ხალხს, შეაფასოს კულტურული მემკვიდრეობის ის კონკრეტული ასპექტები, რომლებიც სურს მომავალ თაობებს შეუნარჩუნოს და გადასცეს.

S6 გამოწვევები

სოციალური გამოწვევები

- ✓ [მშვიდობიან გარემოში ცხოვრება](#)
- ✓ [ცხოვრების დონის გაუმჯობესება](#)
- ✓ [კოლექტიური მენსიერების შენარჩუნება](#)
- ✓ [ეფექტური მმართველობის დამკვიდრება](#)
- ✓ [საზოგადოების ჩართულობით მართვის ხელშეწყობა](#)
- ✓ [კონვენციების შესრულების ოპტიმიზაცია](#)

განვითარების გამოწვევები

- ✓ [უფრო ერთიანი და შეკრული საზოგადოების მშენებლობა](#)
- ✓ [საჯარო სამსახურების მიერ მემკვიდრეობის პრობლემების გადაჭრის უნარის შენარჩუნება და განვითარება](#)

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [საერთო ცოდნის საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა](#)
- ✓ [მთავრობათაშორისი თანამშრომლობის ხელშეწყობა, გაძლიერება და მხარდაჭერა](#)

S6 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები S6-სთვის

- ხელისუფლების სხვადასხვა დონეებს, ადგილობრივ ხელისუფლებებსა და ყველა შესაბამის დაინტერესებულ სუბიექტს შორის პარტნიორული ურთიერთობების განვითარების მიზნით მოახდინეთ მოქმედი კანონმდებლობისა და პროცედურების ადაპტირება
- წახალისეთ განხილვები და საჯარო დებატები კულტურული მემკვიდრეობის აქტუალურ საკითხებზე და მისაღებ მიმართულებებზე
- მოიწვიეთ მოქალაქეები, მონაწილეობა მიიღონ მემკვიდრეობის აღწერის, გამოკვლევისა და დაცვის იმ სამუშაოებში, რომლებიც, ექსპერტების აზრით, უზრუნველყოფს ხარისხის შესაბამის დონეს

- გამოიყენეთ ყველა ის შესაძლო საშუალება, რომელიც გააიოლებს მოქალაქეთა ჩართულობას კულტურული მემკვიდრეობის იდენტიფიკაციის, შესწავლის, ინტერპრეტაციის, დაცვის, შენარჩუნებისა და წარდგენის პროცესებში
- ხელი შეუწყვეთ ერთობლივი ფინანსური რესურსების შეგროვებას
- შეიმუშავეთ მემკვიდრეობის მფლობელ პირთა ჯგუფების საზოგადოებრივ საქმიანობაში ჩართულობის წესები
- ხელი შეუწყვეთ მოსახლეობის მონაწილეობით და მემკვიდრეობის, როგორც აქტივის გათვალისწინებით რეგიონული განვითარებისა და დაგეგმვის დოკუმენტების პროექტების მომზადებას

S7 - შექმენით თანამონაწილეობის პრინციპზე დაფუძნებული მემკვიდრეობის

იდენტიფიკაციის პროგრამები და ხელი შეუწყვეთ მათ გავრცელებას

მართვისა და პოპულარიზაციის პროცესის დაწყებამდე მოქალაქეებმა უნდა განსაზღვრონ თავიანთი მემკვიდრეობა და პასუხისმგებლობა აიღონ მასზე ერთობლივ სქემებში მონაწილეობით. მოსახლეობა იგრძნობს რეგიონისადმი კუთვნილებისა და ხარისხიანი საცხოვრებელი გარემოს მნიშვნელობას; ეს კი მემკვიდრეობაზე კოლექტიური პასუხისმგებლობის გრძნობის სტიმულირების საწინდარია.

S7 გამოწვევები

სოციალური გამოწვევები

- ✓ [მშვიდობიან გარემოში ცხოვრება](#)
- ✓ [კოლექტიური მეხსიერების შენარჩუნება](#)
- ✓ [ეფექტური მმართველობის დამკვიდრება](#)
- ✓ [საზოგადოების ჩართულობით მართვის ხელშეწყობა](#)
- ✓ [კონვენციების შესრულების ოპტიმიზაცია](#)
- ✓ [მემკვიდრეობის დაკავშირებით ინკლუზიური მიდგომის ხელშეწყობა](#)

განვითარების გამოწვევები

- ✓ [ევროპელებისთვის ცხოვრების მაღალი დონის უზრუნველყოფა ჰარმონიულ კულტურულ და ბუნებრივ გარემოში](#)

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [საერთო ცოდნის საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით მიღებული ცოდნისა და ოსტატობის გამოვლენა, შენარჩუნება და გადაცემა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით გადმოცემული ღირებულებების შესახებ ცნობიერების ამაღლება](#)

S7 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები S7-სთვის

- ერთობლივად ინვენტარიზაციის მიზნით შექმენით ურთიერთთანამშრომლობის პლატფორმები
- ექსპერტების დახმარებით, შექმენით სხვადასხვა აუდიტორიაზე (სრულწლოვანები, ბავშვები, ასაკოვანი ადამიანები და ა. შ.) გათვლილი ერთობლივი პროგრამები და პროექტები სხვადასხვა ტერიტორიულ დონეზე მემკვიდრეობის გამოსავლენად.
- უზრუნველყავით დაწვრილებით თემატური აღრიცხვის მხარდაჭერა
- წახალისეთ პროექტები, რომლებიც ხელს უწყობს ხელობების დიდი მრავალფეროვნების თავმოყრას
- ხელი შეუწყვეთ იმ პროექტების გავრცელებას, რომლებიც ხელს უწყობს უკვე დადგენილი ობიექტების კონტექსტუალიზაციას და დარწმუნდით, რომ მათი მემკვიდრეობად კლასიფიცირება არ აცალკევებს მათ თავისი ბუნებრივი გარემოდან და კონტექსტიდან.
- განახორციელეთ პროექტები, რომლებსაც ახლავს სასწავლო კურსები და საზოგადოებასთან ურთიერთობის სესიები
- პრიორიტეტი მიანიჭეთ განადგურების პირას ან საფრთხეში მყოფი მემკვიდრეობის აქტივების აღრიცხვას

S8 - წახალისეთ ადგილობრივი თემების და ხელისუფლებების მხრიდან წამოსული ინიციატივები მემკვიდრეობის რეაბილიტაციის თაობაზე

ტერიტორიის პირველ ელჩი ადგილობრივი მოსახლეობაა. ის აღიარებს ძეგლებს, ობიექტებს, ადამიანებს, საქმიანობებს, ტრადიციებსა და ადამიანებს, რომლებიც ძეგლებს სიცოცხლეს უნარჩუნებენ, როგორც მისი ღირებულებების, ცოდნისა და შეხედულებების მუდმივად განვითარებად გამოსახულებას. არ ღირს მემკვიდრეობის ამ, ხშირად არაღიარებული ფორმების უგულვებელყოფა. ჩვენთვის პრიორიტეტული უნდა იყოს მათ შორის ყველაზე არამყარი, და მხარი უნდა დავუჭიროთ კოლექტიურ მეხსიერებას.

S8 გამოწვევები

სოციალური გამოწვევები

- ✓ [მშვიდობიან გარემოში ცხოვრება](#)
- ✓ [ადამიანების კეთილდღეობისა და ჯანმრთელობის ხელშეწყობა](#)
- ✓ [კოლექტიური მეხსიერების შენარჩუნება](#)
- ✓ [ეფექტური მმართველობის დამკვიდრება](#)
- ✓ [საზოგადოების ჩართულობით მართვის ხელშეწყობა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობის დაკავშირებით ინკლუზიური მიდგომის ხელშეწყობა](#)

განვითარების გამოწვევები

- ✓ [უფრო ერთიანი და შეკრული საზოგადოების მშენებლობა](#)
- ✓ [კომპლექსური მოვლა-შენახვის პრინციპის განხორციელება](#)

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [საერთო ცოდნის საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით მიღებული ცოდნისა და ოსტატობის გამოვლენა, შენარჩუნება და გადაცემა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით გადმოცემული ღირებულებების შესახებ ცნობიერების ამაღლება](#)
- ✓ [ახალგაზრდობაში მემკვიდრეობაზე პასუხისმგებლობის განმტკიცება](#)

S8 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები S8-სთვის

- გააუმჯობესეთ მოქალაქეთა ცოდნა და ინფორმირებულობა მემკვიდრეობის შესახებ, რათა საშუალება მისცეთ მათ, შეგნებულად ჩაერთონ ამ საქმიანობაში.
- აჩვენეთ, თუ რა ძალისხმევას მიმართავს ადგილობრივი თემები დავიწყებული მემკვიდრეობის გამოვლენის და რეაბილიტაციისთვის (იდენტიფიკაცია და აღმოჩენა, მოვლა, პოპულარიზაცია)
- ადგილობრივი მაცხოვრებლების გამოცდილებაზე დაყრდნობით მხარი დაუჭირეთ ზეპირი ტრადიციების გადაცემას
- მხარი დაუჭირეთ „ხსოვნისა და ისტორიის გადაცემის“ ადგილობრივ ინიციატივებს: ვიზიტებს, ჩანაწერების შედარებას და მოგონებების გაცვლას, ანგარიშებს, პუბლიკაციებს და ა. შ.
- ასწავლეთ მაცხოვრებლებს, თუ როგორ უნდა გახდნენ თავისი ტერიტორიის (დაბის/ქალაქის, უბნის, გარემოცვის) „ელჩები“, რათა მათ შეძლონ თავისი ცოდნის გაზიარება, იამაყონ ტერიტორიითა და მისი მემკვიდრეობით და გამოხატონ მათი ერთგულება.
- მხარი დაუჭირეთ მოქალაქეებსა და კულტურულ მემკვიდრეობას შორის (ინტელექტუალური, ემოციური, მატერიალური, და ა. შ.) კავშირების შექმნას ან ხელახლა ამოქმედებას.

S9 - მხარი დაუჭირეთ თაობათაშორის და კულტურათაშორის პროექტებს მემკვიდრეობის პოპულარიზაციისთვის

სოციალური ინტეგრაციის გასამდიერებლად მემკვიდრეობის პოპულარიზაციის ხელშეწყობა დიალოგსა და მრავალფეროვნების პატივისცემაზე დაფუძნებული კულტურათაშორისი და თაობათაშორისი პროექტების მეშვეობით,

S9 გამოწვევები

სოციალური გამოწვევები

- ✓ [მშვიდობიან გარემოში ცხოვრება](#)
- ✓ [ცხოვრების დონის გაუმჯობესება](#)
- ✓ [ადამიანების კეთილდღეობისა და ჯანმრთელობის ხელშეწყობა](#)
- ✓ [კოლექტიური მენსიერების შენარჩუნება](#)
- ✓ [ეფექტური მმართველობის დამკვიდრება](#)
- ✓ [საზოგადოების ჩართულობით მართვის ხელშეწყობა](#)
- ✓ [კონვენციების შესრულების ოპტიმიზაცია](#)
- ✓ [მემკვიდრეობის დაკავშირებით ინკლუზიური მიდგომის ხელშეწყობა](#)

განვითარების გამოწვევები

- ✓ [უფრო ერთიანი და შეკრული საზოგადოების მშენებლობა](#)
- ✓ [ევროპელებისთვის ცხოვრების მაღალი დონის უზრუნველყოფა ჰარმონიულ კულტურულ და ბუნებრივ გარემოში](#)

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [მემკვიდრეობით მიღებული ცოდნისა და ოსტატობის გამოვლენა, შენარჩუნება და გადაცემა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით დაინტერესებული მხარეებისთვის უწყვეტ სწავლებაზე წვდომის უზრუნველყოფა](#)

S9 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები S9-სთვის

- განავრცეთ სწავლაზე დამყარებული გამოცდილება, რომ ბავშვებს და ახალგაზრდებს შეეძლოთ უფროსებისგან ისწავლონ და პირიქით: ობიექტის გამოკვლევა, ქვის ჭრა, მშრალი წყობით მშენებლობა და გადახურვა, ფერადი მინა, ისტორიის სემინარები, მემკვიდრეობის რესურსების ხელახალი, ციფრული გამოყენება და ა. შ.
- ჩამოაყალიბეთ კლუბები, სადაც ადამიანებს შეეძლებათ ცოდნისა და ნოუ-ჰაუს გაცვლა
- მიეცით საშუალება იმ ადამიანებს, რომლებიც არ ხმარობენ ახალ ტექნოლოგიებს, გაეცნონ მათ გამოყენებას.
- ობიექტის რესტავრაციის სამუშაოების დროს მხარი დაუჭირეთ მრავალფეროვნებას, ასაკის, სოციალური ფონის, წარმოშობის ქვეყნის, უნარშეზღუდულობის და სხვ. თვალსაზრისით
- წახალისეთ შერეული მაცხოვრებლებით (სხვადასხვა ასაკობრივი ჯგუფები, სხვადასხვა საქმიანობები, წარმოშობის ადგილი და ა. შ.) დასახლებული მემკვიდრეობის ძეგლების ან უბნების შესახებ შეხვედულებების გაცვლას.

S10 - ხელი შეუწყვეთ და წაახალისეთ (საჯარო და კერძო) ამხანაგობები კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზაციისა და შენარჩუნების პროექტებში

მემკვიდრეობის გაფართოებული კონცეფცია და ერთობლივი მართვა მოითხოვს დამატებით რესურსებს, როგორცაა საჯარო და კერძო სექტორების პარტნიორობა. ადმინისტრაციებმა უნდა იხელმძღვანელონ შესაბამისი ეთიკური კოდებით, რათა შეინარჩუნონ მემკვიდრეობის ბუნება, მთლიანობა და მნიშვნელობა.

S10 გამოწვევები

სოციალური გამოწვევები

- ✓ მშვიდობიან გარემოში ცხოვრება
- ✓ ცხოვრების დონის გაუმჯობესება
- ✓ კოლექტიური მუხსიერების შენარჩუნება
- ✓ ეფექტური მმართველობის დამკვიდრება
- ✓ საზოგადოების ჩართულობით მართვის ხელშეწყობა
- ✓ კონვენციების შესრულების ოპტიმიზაცია
- ✓ მემკვიდრეობის დაკავშირებით ინკლუზიური მიდგომის ხელშეწყობა

განვითარების გამოწვევები

- ✓ უფრო ერთიანი და შეკრული საზოგადოების მშენებლობა
- ✓ საჯარო სამსახურების მიერ მემკვიდრეობის უკეთესად გამოყენების გზით მდგრადი სივრცული დაგეგმარების პრობლემების გადაჭრის უნარის განვითარება
- ✓ საჯარო სამსახურების მიერ მემკვიდრეობის პრობლემების გადაჭრის უნარის შენარჩუნება და განვითარება

S10 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები S10-სთვის

- განსაზღვრეთ კომპანიები, რომლებიც შესაძლოა დაინტერესებული იყვნენ პარტნიორობით მემკვიდრეობის პოპულარიზაციის მიზნით.
- ჩართეთ შესაბამისი ორგანოები (საკონსულტო პალატები, ფორმათა ჯგუფები, სპონსორების ჯგუფები) ამხანაგობების შესაქმნელად და წასახალისებლად
- გააღრმავეთ პოტენციური პარტნიორების ცოდნა იმ სიკეთეების შესახებ, რაც საზოგადოებისთვის მოაქვს მემკვიდრეობას
- მოამზადეთ წესდებების პროექტები, რომლებიც აყალიბებს პროექტში მონაწილე პარტნიორების მიერ დასაცავ ეთიკურ სტანდარტებს: რა მოეთხოვებათ მათ და რა სარგებელს შეიძლება მოელოდნენ
- გააქტიურეთ კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნება-რესტავრაციისთვის და სპეციალური გაუმჯობესებისა და პოპულარიზაციის ღონისძიებებისთვის განკუთვნილი დაფინანსების წყაროების მოძიება
- მიიღეთ სათანადო ზომები კულტურული მემკვიდრეობის პატრონაჟისა და დაფინანსების წასახალისებლად
- მხარი დაუჭირეთ საწვრთნელ სამუშაო ადგილებს და ღონისძიებებს, სადაც მოხალისეები პროფესიონალებთან ერთად იმუშავენ
- მხარი დაუჭირეთ და წაახალისეთ ნებაყოფლობითი მუშაობა

- წახალისეთ ყველა სახის შემოწირულობები: დრო, მასალები, ინსტრუმენტების/ხელსაწყოების თხოვება და ა. შ.
- პასუხისმგებლობის გრძნობის გაღვივებისა და კულტურის დაწესებულებებთან და საჯარო ორგანოებთან კავშირების გაძლიერების მიზნით, წახალისეთ მოქალაქეთა მხრიდან მემკვიდრეობის იმ პროექტებისთვის შემოწირულობა, რომლებიც გავლენას ახდენს მათზე (მაგ. ე.წ. „ქრაუდფანდინგი“)

სტრატეგია 21 - ტერიტორიული და ეკონომიკური განვითარება (D)

მდგრადი განვითარების პრინციპების გათვალისწინებით

„ტერიტორიული და ეკონომიკური განვითარების“ კომპონენტი ყურადღებას ამახვილებს ურთიერთკავშირზე კულტურულ მემკვიდრეობასა და სივრცულ დაგეგმარებას, ეკონომიკას და ადგილობრივ და რეგიონულ განვითარებას შორის, მდგრადი განვითარების პრინციპების სათანადო გათვალისწინებით..

რეკომენდაციები:

- ✓ [D1 ხელი შეუწყვეთ კულტურულ მემკვიდრეობას, როგორც რესურსს და გაამარტივეთ ფინანსური ინვესტიციების განხორციელება](#)
- ✓ [D2 მხარი დაუჭირეთ და წახალისეთ მემკვიდრეობის სექტორი, როგორც სამუშაო ადგილების და ბიზნეს-შესაძლებლობების შექმნის საშუალება](#)
- ✓ [D3 მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობით გადმოცემულ ხელობებს და მათ მცოდნე პროფესიონალებს](#)
- ✓ [D4 მოამზადეთ მემკვიდრეობის ზეგავლენის კვლევები სარეაბილიტაციო, სამშენებლო, დაგეგმარების და ინფრასტრუქტურული პროექტებისთვის](#)
- ✓ [D5 წახალისეთ მემკვიდრეობის მრავალჯერადი გამოყენება და ტრადიციული ცოდნისა და პრაქტიკის გამოყენება](#)
- ✓ [D6 უზრუნველყავით, რომ მემკვიდრეობა გათვალისწინებული იყოს დეველოპერულ, სივრცული დაგეგმარების, გარემოს დაცვისა და ენერჯეტიკის პოლიტიკის მიმართულებებში](#)
- ✓ [D7 გაითვალისწინეთ მემკვიდრეობა მდგრადი ტურისტული განვითარების პოლიტიკის მიმართულებებში](#)
- ✓ [D8 დაიცავით, აღადგინეთ და გააუმჯობესეთ მემკვიდრეობა ახალი ტექნოლოგიების უფრო ფართოდ გამოყენებით](#)
- ✓ [D9 გამოიყენეთ ინოვაციური ტექნოლოგიები კულტურული მემკვიდრეობის საზოგადოებისთვის წარსადგენად, ისე, რომ იმავდროულად შეინარჩუნოთ მისი მთლიანობა](#)
- ✓ [D10 გამოიყენეთ კულტურული მემკვიდრეობა, როგორც რეგიონისთვის განსაკუთრებული ხასიათის მიმცემი საშუალება, რომელიც მას უფრო მიმზიდველს და ცნობადს გახდის](#)
- ✓ [D11 შექმენით მართვის ახალი მოდელები, რათა უზრუნველყოთ, რომ მემკვიდრეობამ სარგებელი მიიღოს მისგან ნაწარმოები დამატებითი გვერდითი ეკონომიკური პროდუქტებისგან](#)

D1 - ხელი შეუწყვეთ კულტურულ მემკვიდრეობას, როგორც რესურსს და გაამარტივეთ ფინანსური ინვესტიციების განხორციელება

მემკვიდრეობის რესურსები ხელს უწყობს ტერიტორიების მდგრად განვითარებასა და მართვას და აქვს პოზიტიური გავლენა ეკონომიკურ, კულტურულ, სოციალურ და გარემოსდაცვით სფეროებში.

D1 გამოწვევები

განვითარების გამოწვევები

- ✓ [ევროპის კეთილდღეობის განვითარება მისი მემკვიდრეობის რესურსების გამოყენებით](#)
- ✓ [ევროპელებისთვის ცხოვრების მაღალი დონის უზრუნველყოფა ჰარმონიულ კულტურულ და ბუნებრივ გარემოში](#)
- ✓ [კომპლექსური მოვლა-შენახვის პრინციპის განხორციელება](#)
- ✓ [მდგრადი სივრცული დაგეგმარების სტრატეგიებსა და პროგრამებში მემკვიდრეობის გათვალისწინების უზრუნველყოფა](#)
- ✓ [საჯარო სამსახურების მიერ მემკვიდრეობის უკეთესად გამოყენების გზით მდგრადი სივრცული დაგეგმარების პრობლემების გადაჭრის უნარის განვითარება](#)
- ✓ [საჯარო სამსახურების მიერ მემკვიდრეობის პრობლემების გადაჭრის უნარის შენარჩუნება და განვითარება](#)

სოციალური გამოწვევები

- ✓ [ცხოვრების დონის გაუმჯობესება](#)

D1 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული
- ✓ ევროპული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები D1-სთვის

- მხარი დაუჭირეთ და წარმოაჩინეთ მემკვიდრეობასთან დაკავშირებული ისეთი პროექტები, რომლებიც სათანადოდ ითვალისწინებს მის მთლიანობას
- დანერგეთ ან განამტკიცეთ სტიმულები (გრანტები, საგადასახადო შეღავათები, და ა. შ.) კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნების და მართვის, ასევე მემკვიდრეობის შესახებ განათლებისთვის
- მოიყვანეთ მაგალითები, რათა აჩვენოთ, რა დადებითი ზეგავლენა აქვს მემკვიდრეობას საზოგადოებასა და ტერიტორიაზე, ასევე ინვესტიციიდან მიღებულ შემოსავალზე
- ხაზი გაუსვით მემკვიდრეობასთან დაკავშირებული პროექტებიდან მიღებულ სხვადასხვა წვლილს
- მხარი დაუჭირეთ (ცოდნასა და ხელობასთან დაკავშირებულ) საინვესტიციო პროექტებს კულტურულ მემკვიდრეობაში, როგორ შემოქმედებითი ეკონომიკის მხარდამჭერ და მასში წვლილის შემტან სტრატეგიულ ფაქტორს

D2 - მხარი დაუჭირეთ და წახალისეთ მემკვიდრეობის სექტორი, როგორც სამუშაო ადგილებისა და ბიზნეს-შესაძლებლობების შექმნის საშუალება

მემკვიდრეობა მოიცავს უნარებისა და კვალიფიკაციების სხვადასხვა დონეებისა და როლების მქონე პროფესიების ფართო სპექტრს, რომლებიც მრავალ სხვადასხვა ტექნოლოგიას საჭიროებს. იგი მრავლად ქმნის სექტორთაშორის სამუშაო ადგილებს, განსაკუთრებით ტურიზმის, ვაჭრობის, კვლევისა და განათლების, საზოგადოებრივ, კერძო და ნებაყოფლობით სფეროებში.

D2 გამოწვევები

განვითარების გამოწვევები

- ✓ უფრო ერთიანი და შეკრული საზოგადოების მშენებლობა
- ✓ ევროპის კეთილდღეობის განვითარება მისი მემკვიდრეობის რესურსების გამოყენებით
- ✓ ევროპელებისთვის ცხოვრების მაღალი დონის უზრუნველყოფა ჰარმონიულ კულტურულ და ბუნებრივ გარემოში
- ✓ მდგრადი სივრცული დაგეგმარების სტრატეგიებსა და პროგრამებში მემკვიდრეობის გათვალისწინების უზრუნველყოფა
- ✓ საჯარო სამსახურების მიერ მემკვიდრეობის უკეთესად გამოყენების გზით მდგრადი სივრცული დაგეგმარების პრობლემების გადაჭრის უნარის განვითარება
- ✓ საჯარო სამსახურების მიერ მემკვიდრეობის პრობლემების გადაჭრის უნარის შენარჩუნება და განვითარება

სოციალური გამოწვევები

- ✓ მემკვიდრეობასთან დაკავშირებით ინკლუზიური მიდგომის წახალისება

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ მემკვიდრეობით მიღებული ცოდნისა და ოსტატობის გამოვლენა, შენარჩუნება და გადაცემა
- ✓ მემკვიდრეობით მიღებული ყველა სახის ოსტატობისა და ხელობის მაღალი ტექნიკური დონის გარანტირება

D2 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული
- ✓ ევროპული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები D2-სთვის

- ხელი შეუწყვეთ ურთიერთობის დამყარებას მემკვიდრეობის სექტორსა და ეკონომიკასა და დასაქმებაზე პასუხისმგებელ ორგანოებს შორის.
- გამოიყენეთ მემკვიდრეობის სექტორი პროფესიული ინტეგრაციისა და რეინტეგრაციის ხელშესაწყობის მიზნით
- გაამარტივეთ ძალიან პატარა, მცირე და საშუალო საწარმოების წვდომა სახელმწიფო შესყიდვებზე.
- საზოგადოებას, გადასახადების გადამხდელებს, არჩეულ წარმომადგენლებს და გადაწყვეტილების მიმღებ პირებს მიაწოდეთ ინფორმაცია მემკვიდრეობის ეკონომიკური და სოციალური ზეგავლენის შესახებ
- მხარი დაუჭირეთ სამინისტროების მემკვიდრეობის დეპარტამენტებს, რომლებიც კვლევასა და ოსტატობების შენარჩუნებაზე არიან პასუხისმგებელი
- დანერგეთ სექტორებს შორის პოლიტიკის მიმართულებები, რაც მემკვიდრეობას სხვა სექტორებში წვლილის შეტანის საშუალებას მისცემს
- მხარი დაუჭირეთ კულტურული მემკვიდრეობის განვითარებას იმ სერვისებით და საქმიანობით, რომლებიც ემყარება კვლევას და ნოუ-ჰაუსს

D3 - მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობით გადმოცემულ ხელობებს და მათ მცოდნე პროფესიონალებს

პროფესიონალებსა და მაცხოვრებლებს ან ვიზიტორებს შორის ადგილზე გამართული დიალოგი ინოვაციური გზაა ცოდნის გადასაცემად და იმ პროფესიების მხარდასაჭერად, რომლებიც ხშირად ბევრისთვის გაუგებარია. იგი, ასევე, სახელმწიფო სახსრების გამოყენების შესახებ ინფორმაციის მიწოდების საშუალებასაც წარმოადგენს.

D3 გამოწვევები

განვითარების გამოწვევები

- ✓ უფრო ერთიანი და შეკრული საზოგადოების მშენებლობა
- ✓ ევროპელებისთვის ცხოვრების მაღალი დონის უზრუნველყოფა ჰარმონიულ კულტურულ და ბუნებრივ გარემოში
- ✓ მდგრადი სივრცული დაგეგმარების სტრატეგიებსა და პროგრამებში მემკვიდრეობის გათვალისწინების უზრუნველყოფა
- ✓ საჯარო სამსახურების მიერ მემკვიდრეობის უკეთესად გამოყენების გზით მდგრადი სივრცული დაგეგმარების პრობლემების გადაჭრის უნარის განვითარება

სოციალური გამოწვევები

- ✓ კოლექტიური მემკვიდრეობის შენარჩუნება

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ საერთო ცოდნის საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა
- ✓ მემკვიდრეობით მიღებული ცოდნისა და ოსტატობის გამოვლენა, შენარჩუნება და გადაცემა
- ✓ მემკვიდრეობით დაინტერესებული მხარეებისთვის უწყვეტ სწავლებაზე წვდომის უზრუნველყოფა
- ✓ მემკვიდრეობით მიღებული ყველა სახის ოსტატობისა და ხელობის მაღალი ტექნიკური დონის გარანტირება
- ✓ ახალგაზრდებში მემკვიდრეობაზე პასუხისმგებლობის განმტკიცება

D3 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული
- ✓ ევროპული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები D3-სთვის

- შეადგინეთ ღონისძიებათა პროგრამები მოცემულ სფეროში მემკვიდრეობით მიღებულ ხელობებისა და მათ მცოდნე პროფესიონალების მხარდასაჭერად
- საზოგადოებისთვის გახსენით არქეოლოგიური გათხრებისა და რესტავრაციის ობიექტები (ძეგლები, ბაღები, არქივები, ხელოვნების ნიმუშები, არტეფაქტები და ა. შ.)
- დაუშვით წვდომა კარიერებზე, ბოტანიკურ ბაღებზე, მუზეუმებში დაცულ კოლექციებზე და ა. შ.
- ორგანიზება გაუწიეთ სახელოსნოების, ლაბორატორიებისა და სადემონსტრაციო გამოფენების გახსნას

D4 - მოამზადეთ მემკვიდრეობის ზეგავლენის კვლევები სარეაბილიტაციო, სამშენებლო, დაგეგმარებისა და ინფრასტრუქტურული პროექტებისთვის

„კომპლექსური კონსერვაციის“ პრინციპის განხორციელების მეშვეობით, მემკვიდრეობის ასპექტი გარკვეულ როლს თამაშობს საქმიანობის სხვა სექტორებში.

D4 გამოწვევები

განვითარების გამოწვევები

- ✓ [ევროპის კეთილდღეობის განვითარება მისი მემკვიდრეობის რესურსების გამოყენებით](#)
- ✓ [ევროპელებისთვის ცხოვრების მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა და ჰარმონიული ცხოვრება კულტურულ და ბუნებრივ გარემოში](#)
- ✓ [კომპლექსური მოვლა-შენახვის პრინციპის განხორციელება](#)
- ✓ [მდგრადი სივრცული დაგეგმარების სტრატეგიებსა და პროგრამებში მემკვიდრეობის გათვალისწინების უზრუნველყოფა](#)
- ✓ [საჯარო სამსახურების მიერ მემკვიდრეობის უკეთესად გამოყენების გზით მდგრადი სივრცული დაგეგმარების პრობლემების გადაჭრის უნარის განვითარება](#)

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [მემკვიდრეობით მიღებული ყველა სახის ოსტატობისა და ხელობის მაღალი ტექნიკური დონის გარანტირება](#)

D4 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული
- ✓ ევროპული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები D4

- უფრო ფართო მასშტაბით დანერგეთ მემკვიდრეობის ზეგავლენის კვლევები
- მხარი დაუჭირეთ არსებული მემკვიდრეობის აქტივების სარემონტო და სარეაბილიტაციო პროექტებს
- უფრო მეტად გადაამოწმეთ და ხელი შეუწყვეთ მემკვიდრეობის აქტივების კონსერვაციისა და გაუმჯობესების მიზანშეწონილობის ანალიზს, ვიდრე ახალი სამშენებლო სამუშაოების განხორციელებას, თუ ამის გაკეთება პროგრამის ფარგლებში არის შესაძლებელი

D5 - წახალისეთ მემკვიდრეობის მრავალჯერადი გამოყენება და ტრადიციული ცოდნისა და პრაქტიკის გამოყენება

მემკვიდრეობა როგორც ქალაქად, ასევე სოფლად მიმდინარე დემოგრაფიული ცვლილებების უარყოფითი შედეგების გამოსწორების ერთ-ერთი ძირითადი გზაა. ეს არის სივრცითი დაგეგმარების ორგანული ფორმა და შეუძლია რეალურად შეუწყოს ხელი ენერჯის დაზოგვას, როდესაც საქმე ეხება წიაღისეულიდან მოპოვებულ ენერჯიას (ე. წ. „რუხ ენერჯიას“)

D5 გამოწვევები

განვითარების გამოწვევები

- ✓ უფრო ერთიანი და შეკრული საზოგადოების მშენებლობა
- ✓ ევროპის კეთილდღეობის განვითარება მისი მემკვიდრეობის რესურსების გამოყენებით
- ✓ ევროპელებისთვის ცხოვრების მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა და ჰარმონიული ცხოვრება კულტურულ და ბუნებრივ გარემოში
- ✓ კომპლექსური მოვლა-შენახვის პრინციპის განხორციელება
- ✓ მდგრადი სივრცული დაგეგმარების სტრატეგიებსა და პროგრამებში მემკვიდრეობის გათვალისწინების უზრუნველყოფა
- ✓ საჯარო სამსახურების მიერ მემკვიდრეობის უკეთესად გამოყენების გზით მდგრადი სივრცული დაგეგმარების პრობლემების გადაჭრის უნარის განვითარება
- ✓ საჯარო სამსახურების მიერ მემკვიდრეობის პრობლემების გადაჭრის უნარის შენარჩუნება და განვითარება

სოციალური გამოწვევები

- ✓ მემკვიდრეობასთან დაკავშირებით ინკლუზიური მიდგომის წახალისება

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ მემკვიდრეობით გადმოცემული ღირებულებების შესახებ ცნობიერების ამაღლება

D5 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები D5-სთვის

- აღიარეთ კომპლექსური კონსერვაცია და ხელი შეუწყვეთ მას, როგორც პრიორიტეტს მემკვიდრეობის სხვადასხვა პოლიტიკაში
- შემოიღეთ სტიმულები მემკვიდრეობის მოვლისა და რესტავრაციისთვის
- მოახდინეთ ეროვნული კანონმდებლობის კონსოლიდირება, რათა თავიდან იქნას აცილებული კულტურული, მოძრავი და უძრავი მემკვიდრეობის აქტივების განადგურება
- ხელი შეუწყვეთ მემკვიდრეობის ხელახალ გამოყენებას ახალი დანიშნულებით, თუმცა, ამავდროულად, პატივი ეცით მემკვიდრეობის ღირებულებებს.

D6 - უზრუნველყავით, რომ მემკვიდრეობა გათვალისწინებული იყოს დეველოპერულ, სივრცული დაგეგმარების, გარემოს დაცვისა და ენერჯეტიკის პოლიტიკის მიმართულებებში

მემკვიდრეობა არ შეიძლება განვიხილოთ მისი ფიზიკური და კულტურული კონტექსტისგან განცალკევებით. მაღალხარისხიანი საცხოვრებელი გარემოს განვითარების ვალდებულება გულისხმობს მემკვიდრეობის გათვალისწინებას სხვა სექტორების პოლიტიკის მიმართულებებში.

D6 გამოწვევები

განვითარების გამოწვევები

- ✓ [უფრო ერთიანი და შეკრული საზოგადოების მშენებლობა](#)
- ✓ [ევროპის კეთილდღეობის განვითარება მისი მემკვიდრეობის რესურსების გამოყენებით](#)
- ✓ [ევროპელებისთვის ცხოვრების მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა და ჰარმონიული ცხოვრება კულტურულ და ბუნებრივ გარემოში](#)
- ✓ [კომპლექსური მოვლა-შენახვის პრინციპის განხორციელება](#)
- ✓ [მდგრადი სივრცული დაგეგმარების სტრატეგიებსა და პროგრამებში მემკვიდრეობის გათვალისწინების უზრუნველყოფა](#)
- ✓ [საჯარო სამსახურების მიერ მემკვიდრეობის უკეთესად გამოყენების გზით მდგრადი სივრცული დაგეგმარების პრობლემების გადაჭრის უნარის განვითარება](#)
- ✓ [საჯარო სამსახურების მიერ მემკვიდრეობის პრობლემების გადაჭრის უნარის შენარჩუნება და განვითარება](#)

სოციალური გამოწვევები

- ✓ [კონვენციების შესრულების ოპტიმიზაცია](#)

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [მემკვიდრეობით დაინტერესებული მხარეებისთვის უწყვეტ სწავლებაზე წვდომის უზრუნველყოფა](#)
- ✓ [მთავრობათაშორისი თანამშრომლობის მხარდაჭერა, განმტკიცება და განვითარება](#)

D6 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული
- ✓ ევროპული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები D6-სთვის

- სისტემატურად, ხელისუფლების ყველა დონეზე, სივრცული დაგეგმარების და გარემოს მართვის ყველა დოკუმენტში გაითვალისწინეთ მემკვიდრეობა
- შეიმუშავეთ პოლიტიკა და მიიღეთ კანონები, რომლებიც ამარტივებს ინტეგრირებულ მიდგომას მემკვიდრეობის მიმართ და მისი მეშვეობით
- განახორციელეთ ექსპერიმენტული საქმიანობა ძველი შენობების ენერჯეტიკულ ეფექტურობასთან დაკავშირებით

D7 - გაითვალისწინეთ მემკვიდრეობა მდგრადი ტურისტული განვითარების პოლიტიკის მიმართულებებში

მდგრადი ტურისტული განვითარება მოითხოვს როგორც ვიზიტორთა მოლოდინის დაკმაყოფილებას და მემკვიდრეობის შენარჩუნებას, ასევე ადგილობრივი მაცხოვრებლების ცხოვრების მაღალ დონეს. არსებითი მნიშვნელობა აქვს ნაკლებად ცნობილი რაიონების ტურისტული ობიექტების მრავალფეროვნად წარმოჩენასა და რეკლამირებას, ასევე ადგილობრივი ავთენტური კულტურული გამოცდილების შეთავაზებას ადგილობრივი თვითმყოფადობის გაძლიერებასთან ერთად.

D7 გამოწვევები

განვითარების გამოწვევები

- ✓ უფრო ერთიანი და შევრული საზოგადოების მშენებლობა
- ✓ ევროპის კეთილდღეობის განვითარება მისი მემკვიდრეობის რესურსების გამოყენებით
- ✓ ევროპელებისთვის ცხოვრების მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა და ჰარმონიული ცხოვრება კულტურულ და ბუნებრივ გარემოში
- ✓ კომპლექსური მოვლა-შენახვის პრინციპის განხორციელება
- ✓ მდგრადი სივრცული დაგეგმარების სტრატეგიებსა და პროგრამებში მემკვიდრეობის გათვალისწინების უზრუნველყოფა
- ✓ საჯარო სამსახურების მიერ მემკვიდრეობის უკეთესად გამოყენების გზით მდგრადი სივრცული დაგეგმარების პრობლემების გადაჭრის უნარის განვითარება

სოციალური გამოწვევები

- ✓ კოლექტიური მუხსიერების შენარჩუნება
- ✓ საზოგადოების ჩართულობით მართვის ხელშეწყობა
- ✓ მემკვიდრეობასთან დაკავშირებით ინკლუზიური მიდგომის წახალისება

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ მემკვიდრეობით გადმოცემული ღირებულებების შესახებ ცნობიერების ამაღლება
- ✓ მემკვიდრეობის კვლევის ხელშეწყობა
- ✓ ახალგაზრდებში მემკვიდრეობაზე პასუხისმგებლობის განმტკიცება

D7 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები D7-სთვის

- ეროვნულ დონეზე შეადგინეთ ხელშეკრულებები კულტურის, მემკვიდრეობისა და ტურიზმის შესახებ
- ორგანიზება გაუწიეთ ტურისტულ საქმიანობას, რომელიც აერთიანებს მემკვიდრეობის აქტივებს და ადგილობრივ ნოუ-ჰაუსს
- ნებისმიერ ტერიტორიაზე, ტურიზმის ხელშეწყობის პროცესში გონივრულად წარმოაჩინეთ მისი კულტურული მემკვიდრეობა
- ორგანიზება გაუწიეთ ადგილობრივ მოსახლეობასთან კონსულტაციებს, კულტურული მემკვიდრეობის ღირებულებების საფუძველზე მდგრადი და პასუხისმგებლობის გრძნობაზე დამყარებული ტურიზმის ხელშესაწყობად,

- კულტურის სფეროში ჩართულ სუბიექტებს (პროფესიონალებს, მიმწოდებლებს) მიაწოდეთ ინფორმაცია და აუმაღლეთ ცნობიერება კონკრეტული კულტურული მემკვიდრეობის, მისი პოტენციალისა და მისი მოწყვლადობის თაობაზე
- განავითარეთ თანამშრომლობა პროფესიებსა და დარგებს შორის
- ერთობლივად შეიმუშავეთ ტურისტებისთვის განკუთვნილი მასალები (გზამკვლევები, ვირტუალური ტურისტული გიდები, გიდები ადგილობრივი ვიზიტორებისთვის და ა. შ.)
- შეაფასეთ ნეგატიური გავლენები და გაითვალისწინეთ შემზღვევითი რეგულაციები

D8 - დაიცავით, აღადგინეთ და გააუმჯობესეთ მემკვიდრეობა ახალი ტექნოლოგიების უფრო ფართოდ გამოყენებით

მემკვიდრეობის დაცვა, აღდგენა და გაუმჯობესება გულისხმობს ცვლად კონტექსტში ახალი გადაწყვეტების განუწყვეტელ ძიებას, მულტიდისციპლინარული და დისციპლინათაშორისი კვლევების განხორციელებას, ახალი მოდელების და მეთოდების გამოცდას და ახალი ტექნოლოგიების რაციონალური გამოყენების ხელშეწყობას.

D8 გამოწვევები

განვითარების გამოწვევები

- ✓ [ევროპის კეთილდღეობის განვითარება მისი მემკვიდრეობის რესურსების გამოყენებით](#)
- ✓ [კომპლექსური მოვლა-შენახვის პრინციპის განხორციელება](#)
- ✓ [საჯარო სამსახურების მიერ მემკვიდრეობის უკეთესად გამოყენების გზით მდგრადი სივრცული დაგეგმარების პრობლემების გადაჭრის უნარის განვითარება](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით სარგებლობისა და მრავალჯერადი გამოყენების ზრდა](#)

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [მემკვიდრეობით მიღებული ყველა სახის ოსტატობისა და ხელობის მაღალი ტექნიკური დონის გარანტირება](#)
- ✓ [მთავრობათაშორისი თანამშრომლობის მხარდაჭერა, განმტკიცება და განვითარება](#)
- ✓ [მემკვიდრეობის კვლევის ხელშეწყობა](#)

D8 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები D8-სთვის

- სპეციალისტებთან თანამშრომლობით მემკვიდრეობის სფეროში დაკავებულებს მიაწოდეთ ინფორმაცია ახალი ტექნოლოგიების შესახებ, მათ შორის, მათი პოტენციალისა და შეზღუდვების შესახებ
- ჩაატარეთ სარესტავრაციო სამუშაოების შესრულებამდე ჩაატარეთ წინასწარი კვლევები არაინვაზიური ტექნოლოგიების გამოყენებით (გაციფვრა, დამატებითი რეალობის ტექნოლოგიები, სამგანზომილებიანი სკანერები, მოდელირება, დრონები, LiDAR და ა. შ.)
- გამოიყენეთ არაინვაზიური კვლევის ტექნოლოგიები მიუწვდომელი და მსხვრევადი ობიექტების შესასწავლად
- შექმენით მემკვიდრეობის გამოსახულებები/სურათები ახალი ტექნოლოგიების გამოყენებით (მოდელირება, სამგანზომილებიანი პრინტერით ბეჭდვა)

D9 - გამოიყენეთ ინოვაციური ტექნოლოგიები კულტურული მემკვიდრეობის საზოგადოებისთვის წარსადგენად, ისე, რომ იმავდროულად შეინარჩუნოთ მისი მთლიანობა

საქმიანობის წარმოჩენის პროცესში სრულად, მაგრამ გონივრულ ფარგლებში უნდა იქნას გამოყენებული ინოვაციური ტექნოლოგიები და მიდგომები, რათა გადაილახოს ორმაგი გამოწვევა – კულტურული მემკვიდრეობის მთლიანობის შენარჩუნება და მისი მაქსიმალურად ფართო საზოგადოებისთვის ხელმისაწვდომად ქცევა.

D9 გამოწვევები

განვითარების გამოწვევები

- ✓ [ევროპელებისთვის ცხოვრების მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა და ჰარმონიული ცხოვრება კულტურულ და ბუნებრივ გარემოში](#)
- ✓ [კომპლექსური მოვლა-შენახვის პრინციპის განხორციელება](#)
- ✓ [მდგრადი სივრცული დაგეგმარების სტრატეგიებსა და პროგრამებში მემკვიდრეობის გათვალისწინების უზრუნველყოფა](#)

D9 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები D9-სთვის

- განსაზღვრეთ ოპტიმალური წვდომის ან მონახულების პირობები და მოძებნეთ მათი მიღწევის გზები
- წარმოადგინეთ სივრცე ან ობიექტი, რომელიც გაუჩინარდა, მიუწვდომელია, მოწყვლადია, ან კონტექსტიდან არის ამოვარდნილი
- აღადგინეთ ან შექმნით არტეფაქტები
- მოაწყვეთ ექსკურსიები მგრძობიარე ზონებში
- ჩართეთ ადგილობრივი დაინტერესებული სუბიექტები და მაცხოვრებლები ინოვაციური დაწესებულებების ჩამოყალიბებაში

D10 - გამოიყენეთ კულტურული მემკვიდრეობა, როგორც რეგიონისთვის განსაკუთრებული ხასიათის მიმცემი საშუალება, რომელიც მას უფრო მიმზიდველს და ცნობადს გახდის

მემკვიდრეობაზე გავლენას ახდენს მისი ადგილმდებარეობა. გარდა ამისა, მემკვიდრეობა რეგიონის სოციალური და ეკონომიკური მიმზიდველობისა და რეპუტაციის ფაქტორსაც წარმოადგენს.

D10 გამოწვევები

განვითარების გამოწვევები

- ✓ უფრო ერთიანი და შეკრული საზოგადოების მშენებლობა
- ✓ ევროპის კეთილდღეობის განვითარება მისი მემკვიდრეობის რესურსების გამოყენებით
- ✓ ევროპელებისთვის ცხოვრების მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა და ჰარმონიული ცხოვრება კულტურულ და ბუნებრივ გარემოში
- ✓ კომპლექსური მოვლა-შენახვის პრინციპის განხორციელება
- ✓ მდგრადი სივრცული დაგეგმარების სტრატეგიებსა და პროგრამებში მემკვიდრეობის გათვალისწინების უზრუნველყოფა
- ✓ საჯარო სამსახურების მიერ მემკვიდრეობის უკეთესად გამოყენების გზით მდგრადი სივრცული დაგეგმარების პრობლემების გადაჭრის უნარის განვითარება

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ მემკვიდრეობით მიღებული ცოდნისა და ოსტატობის გამოვლენა, შენარჩუნება და გადაცემა
- ✓ მემკვიდრეობით გადმოცემული ღირებულებების შესახებ ცნობიერების ამაღლება
- ✓ მთავრობათაშორისი თანამშრომლობის მხარდაჭერა, განმტკიცება და განვითარება

D10 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები D10-სთვის

- განსაზღვრეთ რეგიონის აქტივები, მათ შორის, მემკვიდრეობა, მთელი მისი მრავალფეროვნებით
- ჩაატარეთ კრიტიკული და მომავალზე ორიენტირებული ანალიზი, რომელიც მოიცავს მემკვიდრეობის სექტორის წვლილს და ინტელექტუალურ მხარდაჭერას
- შეინარჩუნეთ, ან მდებარეობა შეუცვალეთ ტრადიციულ ეკონომიკურ საქმიანობებს
- წარმოაჩინეთ მემკვიდრეობის გრძელვადიანი თვისებები (ადგილობრივი რესურსების, მიწოდების და დისტრიბუციის ადგილობრივი სისტემების გამოყენება და ა. შ.)
- ხელი შეუწყვეთ ეთიკურ ბრენდირებას (იმიჯის მართვა მემკვიდრეობის სათანადოდ გათვალისწინებით)
- შეადგინეთ ტერიტორიული მართვის ქარტია, რომელშიც გათვალისწინებული იქნება მემკვიდრეობა

D11 - შექმნით მართვის ახალი მოდელები, რათა უზრუნველყოთ, რომ მემკვიდრეობამ სარგებელი მიიღოს მისგან ნაწარმოები დამატებითი გვერდითი ეკონომიკური პროდუქტებისგან

მემკვიდრეობა რეგიონის მიმზიდველობის მნიშვნელოვან კომპონენტს წარმოადგენს და არაპირდაპირი დადებითი გავლენა აქვს უძრავ ქონებაზე და შესაბამისი ზონის ეკონომიკურ და სოციალურ განვითარებაზე. მართვის ახალმა მოდელებმა საშუალება უნდა მისცეს მემკვიდრეობას, რომ ნაწილობრივ მაინც მიიღოს შემოსავალი იმ დამატებითი ღირებულებებიდან, რომელსაც იგი გამოიმუშავებს..

D11 გამოწვევები

განვითარების გამოწვევები

- ✓ [უფრო ერთიანი და შეკრული საზოგადოების მშენებლობა](#)
- ✓ [ევროპის კეთილდღეობის განვითარება მისი მემკვიდრეობის რესურსების გამოყენებით](#)
- ✓ [ევროპელებისთვის ცხოვრების მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა და ჰარმონიული ცხოვრება კულტურულ და ბუნებრივ გარემოში](#)
- ✓ [კომპლექსური მოვლა-შენახვის პრინციპის განხორციელება](#)
- ✓ [საჯარო სამსახურების მიერ მემკვიდრეობის უკეთესად გამოყენების გზით მდგრადი სივრცული დაგეგმარების პრობლემების გადაჭრის უნარის განვითარება](#)

სოციალური გამოწვევები

- ✓ [საზოგადოების ჩართულობით მართვის ხელშეწყობა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობასთან დაკავშირებით ინკლუზიური მიდგომის წახალისება](#)

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [მემკვიდრეობის კვლევის ხელშეწყობა](#)

D11 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები D11

- აამაღლეთ ცნობიერება და ჩაუნერგეთ პასუხისმგებლობის გრძნობა ადგილობრივ ეკონომიკაში დასაქმებულ ადამიანებს იმ თვალსაზრისით, თუ რა გავლენა აქვს მემკვიდრეობას მათ საქმიანობაზე
- ხელი შეუწყვეთ მემკვიდრეობის ფონდების შექმნას, რომლებშიც შემოწირულობის შეტანის საშუალება ექნებათ ეკონომიკურად დაინტერესებულ სუბიექტებს და მათ, ვინც მემკვიდრეობიდან იღებს სარგებელს
- განავითარეთ ახალი მიზნობრივი შემოსავალი როგორც „მეგლი“

სტრატეგია 21 - ცოდნა და განათლება (K)

ცოდნისა და განათლების გაზრდა კვლევისა და სწავლების საშუალებით

„ცოდნის და განათლების“ კომპონენტი ყურადღებას ამახვილებს ურთიერთკავშირზე მემკვიდრეობასა და, საერთო ცოდნას შორის და მოიცავს ცნობიერების ამაღლებას, სწავლებასა და კვლევას.

რეკომენდაციები:

- ✓ [K1 სასკოლო პროგრამებში უფრო ეფექტურად შეიტანეთ განათლება მემკვიდრეობის შესახებ](#)
- ✓ [K2 გაატარეთ ზომები ახალგაზრდობის წასახალისებლად, რათა მემკვიდრეობა პრაქტიკაში გამოიყენონ](#)
- ✓ [K3 წახალისეთ შემოქმედება მემკვიდრეობის აუდიტორიის დაინტერესების მიზნით](#)
- ✓ [K4 უზრუნველყავით სხვა, მემკვიდრეობასთან დაკავშირებული სფეროების არაპროფესიონალი და პროფესიონალი მოთამაშეების ოპტიმალური სწავლება](#)
- ✓ [K5 მრავალფეროვანი გახადეთ მემკვიდრეობის სპეციალისტების სწავლების სისტემები](#)
- ✓ [K6 შექმენით ადგილობრივი და ტრადიციული მასალების, ტექნოლოგიებისა და ნოუ ჰაუს ცოდნის ბანკები](#)
- ✓ [K7 დარწმუნდით, რომ ახალ თაობას გადაეცემა ის ცოდნა და უნარები, რომლებიც წარმოადგენს მემკვიდრეობად აღიარებული ხელობის ნაწილს](#)
- ✓ [K8 გარანტირებული უნდა იყოს აღწუსხულ მემკვიდრეობაზე მომუშავე სპეციალისტების კომპეტენტურობა](#)
- ✓ [K9 შეიმუშავეთ სასწავლო და კვლევითი პროგრამები, რომლებიც ასახავს მემკვიდრეობის სექტორის საჭიროებებს და გააზიარეთ მათი შედეგები](#)
- ✓ [K10 წახალისეთ და ხელი შეუწყვეთ ქსელების განვითარებას](#)
- ✓ [K11 გამოიკვლიეთ მემკვიდრეობა, როგორც ცოდნის, შთაგონებისა და შემოქმედების წყარო](#)

K1 - სასკოლო პროგრამებში უფრო ეფექტურად შეიტანეთ განათლება მემკვიდრეობის შესახებ

მემკვიდრეობა უნდა იყოს ოფიციალური სასკოლო პროგრამის ან კლასგარეშე საქმიანობის ნაწილი და უნდა ითვალისწინებდეს შესაბამის უნარ-ჩვევებს მულტიდისციპლინარული და სექტორთა შორისი მიდგომების საფუძველზე. მემკვიდრეობის საკითხების ცოდნა გვეხმარება, რომ უკეთ გავიგოთ და პატივი ვცეთ ჩვენს საცხოვრებელ გარემოს, საკუთარ თავსა და სხვები.

K1 გამოწვევები

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [საერთო ცოდნის საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით მიღებული ცოდნისა და ოსტატობის გამოვლენა, შენარჩუნება და გადაცემა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით გადმოცემული ღირებულებების შესახებ ცნობიერების ამაღლება](#)

სოციალური გამოწვევები

- ✓ [კულექტიური მენსიერების შენარჩუნება](#)

K1 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები K1-სთვის

- დაამუშავეთ სასკოლო პროგრამები
- მოამზადეთ მასწავლებლები, ინსტრუქტორები და სხვ.
- დაიწყეთ დიალოგი განათლების სექტორსა და იმ დეპარტამენტებს შორის, რომლების პასუხისმგებელი არიან მემკვიდრეობაზე, მუზეუმებზე, არქივებზე, ბიბლიოთეკებსა და მისთანებზე
- წამოიწყეთ დისციპლინათაშორისი საგანმანათლებლო პროექტები, რომლებიც მოიცავს მემკვიდრეობას
- ხელი შეუწყვეთ ასოციაციებთან, ისტორიულ საზოგადოებებთან და მისთანებთან თანამშრომლობას
- განავითარეთ გარეშე აქტივობები: ვიზიტები, მგზავრობები, ინტერვიუები, დოკუმენტური ფილმები
- სკოლებში მოიწვიეთ მემკვიდრეობის სპეციალისტები
- უფრო ღია, ხელმისაწვდომი და მომხმარებლისთვის მარტივი გახადეთ მემკვიდრეობასთან დაკავშირებული ციფრული ინფორმაცია
- მხარი დაუჭირეთ მუზეუმის სპეციალისტების მიერ ორგანიზებულ და მუზეუმებში მიმდინარე პროგრამებს

K2 - გაატარეთ ზომები ახალგაზრდობის წასახალისებლად, რათა მემკვიდრეობა პრაქტიკაში გამოიყენონ

უკიდურესად მნიშვნელოვანია ახალგაზრდებთან კონტაქტი, მათი შემაფერხებელი ფაქტორების გაანალიზება და სხვადასხვა მიდგომების ამოქმედება ახალგაზრდებში მემკვიდრეობისადმი ვალდებულების გრძნობის გასაძლიერებლად.

K2 გამოწვევები

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [მემკვიდრეობით მიღებული ცოდნისა და ოსტატობის გამოვლენა, შენარჩუნება და გადაცემა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით გადმოცემული ღირებულებების შესახებ ცნობიერების ამაღლება](#)
- ✓ [ახალგაზრდებში მემკვიდრეობაზე პასუხისმგებლობის განმტკიცება](#)

K2 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული
- ✓ ევროპული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები K2-სთვის

- სხვადასხვა ასაკობრივი ჯგუფებისთვის დანერგეთ კულტურის ან მემკვიდრეობის ობიექტების მონახულების მოკლევადიანი საგზურები და შეაფასეთ ამ სქემის წარმატება
- ხელი შეუწყვეთ ახალგაზრდებისთვის მიზნობრივი ღონისძიებების ორგანიზებას
- შესთავაზეთ უფასო ან ფასდაკლებით შესვლა
- ახალგაზრდებთან კონსულტაციით შექმენით სტიმულები.
- მხარი დაუჭირეთ და წახალისეთ ახალგაზრდული პრაქტიკა (მედია, კონკურსები)
- მოაწყვეთ „ღონისძიებები სიურპრიზებით“ მემკვიდრეობის თემატიკაზე

K3 - წახალისეთ შემოქმედება მემკვიდრეობის აუდიტორიის დაინტერესების მიზნით

მემკვიდრეობა სამეცნიერო-ტექნიკური ინოვაციების წყაროა, რომელიც საზოგადოების ყურადღების ცენტრში უნდა იყოს. მას, ასევე, შეუძლია მიიპყროს ფართო აუდიტორიის ყურადღება თანამედროვე შემოქმედების სამყაროსთან იდეების გაცვლით.

K3 გამოწვევები

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [საერთო ცოდნის საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით მიღებული ცოდნისა და ოსტატობის გამოვლენა, შენარჩუნება და გადაცემა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით გადმოცემული ღირებულებების შესახებ ცნობიერების ამაღლება](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით დაინტერესებული მხარეებისთვის უწყვეტ სწავლებაზე წვდომის უზრუნველყოფა](#)

K3 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები K3-სთვის

- განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციეთ ურთიერთკავშირს მემკვიდრეობასა და უახლეს ტექნოლოგიებს შორის არქეოლოგიის, კონსერვაციის და რესტავრაციის სფეროებში
- წარმოაჩინეთ მემკვიდრეობა კულტურულ და ტურისტულ ღონისძიებებზე
- შეიმუშავეთ ინტერაქტიული ინსტრუმენტები ცნობიერების ამაღლების ან ცოდნის წახალისების მიზნით
- ხელი შეუწყვეთ მემკვიდრეობასა და მის ღირებულებებზე ორიენტირებული თამაშების შექმნას
- მოაწყვეთ დისციპლინათაშორისი ღონისძიებები (ცოცხალი გართობა, ქუჩის მხატვრობა, სახვითი ხელოვნება და ა. შ.) ობიექტის მემკვიდრეობითი ღირებულების საფუძველზე და მისი გამოხატვის მიზნით

K4 - უზრუნველყოფით სხვა, მემკვიდრეობასთან დაკავშირებული სფეროების არაპროფესიონალი და პროფესიონალი მოთამაშეების ოპტიმალური სწავლება

პროფესიონალებს შეუძლიათ ასწავლონ მოხალისე დამხმარეებსა და სხვა სექტორების სპეციალისტებს, რომლებიც ჩართული არიან კულტურული მემკვიდრეობის სექტორში, და გააცნონ მათ საბაზისო საფუძვლები, ობიექტების კონტექსტიდან გამომდინარე.

K4 გამოწვევები

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [საერთო ცოდნის საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით მიღებული ცოდნისა და ოსტატობის გამოვლენა, შენარჩუნება და გადაცემა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით გადმოცემული ღირებულებების შესახებ ცნობიერების ამაღლება](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით დაინტერესებული მხარეებისთვის უწყვეტ სწავლებაზე წვდომის უზრუნველყოფა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით მიღებული ყველა სახის ოსტატობისა და ხელობის მაღალი ტექნიკური დონის გარანტირება](#)

K4 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები K4-სთვის

- მოაწვევთ სასწავლო კურსები, რაც სტიმული იქნება ადგილობრივი გიდებისთვის, სეზონურად დასაქმებულებისთვის, სტაჟიორებისთვის, მომსახურების მიმწოდებლებისთვის
- შეიმუშავეთ ადგილობრივი მემკვიდრეობის გამოვლენისა და შეფასების საფუძვლების გასაცნობი კურსები
- ჩაატარეთ გაცნობითი ხასიათის მეცადინეოები მემკვიდრეობის მეპატრონეებისთვის
- მოიწვიეთ პროფესიონალები ცოდნისა და უნარების გადასაცემად
- ხელი შეუწყვეთ პროფესიონალებთან ერთად მემკვიდრეობის აღმოჩენას
- მხარი დაუჭირეთ პროფესიონალების მიერ არაპროფესიონალების დამრიგებლობას
- შეიტანეთ მემკვიდრეობა და მისი თავისებურებები გადაუდებელი დახმარების გეგმებში

K5 - მრავალფეროვანი გახადეთ მემკვიდრეობის სპეციალისტების სწავლების სისტემები

წარმატების მისაღწევად მემკვიდრეობის სექტორს სჭირდება უნივერსალები და მოწინავე სფეროების სპეციალისტები. ცოდნისა და უნარ-ჩვევების განახლება, განვითარებასთან და ახალ მოთხოვნილებებთან შესაგუებლად მოითხოვს უწყვეტ სწავლებას.

K5 გამოწვევები

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [საერთო ცოდნის საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით მიღებული ცოდნისა და ოსტატობის გამოვლენა, შენარჩუნება და გადაცემა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით გადმოცემული ღირებულებების შესახებ ცნობიერების ამაღლება](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით დაინტერესებული მხარეებისთვის უწყვეტ სწავლებაზე წვდომის უზრუნველყოფა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით მიღებული ყველა სახის ოსტატობისა და ხელობის მაღალი ტექნიკური დონის გარანტირება](#)

K5 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული
- ✓ ევროპული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები K5-სთვის

- ეროვნულ და ევროპულ დონეებზე მიაწოდეთ ინფორმაცია არსებული სისტემების და სტიმულების შესახებ
- შეაფასეთ: ჩაატარეთ ანალიზი და შესთავაზეთ პროფესიონალთა სწავლების გაუმჯობესების გზები
- უზრუნველყავით სათანადო ზომების მდგრადობა
- მხარი დაუჭირეთ პერსონალური სასწავლო ანგარიშების ფართო გამოყენებას
- განამტკიცეთ თანამშრომლობა უნივერსიტეტებს, სკოლებსა და სასწავლო ცენტრებს შორის
- უზრუნველყავით კოორდინაცია სწავლების სისტემებსა და პროფესიულ სტრუქტურებს შორის
- ექსპერტთა მხარდაჭერით, ორგანიზება გაუკეთეთ სამუშაო ადგილებზე საკუთარი სახსრებით სწავლებას (თემატური, ტექნიკური და კონკრეტული საკითხებზე, არსებული ვითარება, დისციპლინებს შორის ან სექტორებს შორის დიალოგი და ა. შ.)
- შემოიღეთ გრანტები პროფესიონალებისთვის
- გამოიყენეთ „Erasmus +“ პროგრამის შესაძლებლობები
- მხარი დაუჭირეთ მოწინავე გამოცდილების გაცვლას და როგორც შიდასახელმწიფოებრივ, ასევე საერთაშორისო მობილობას: შეგირდები, ახალგაზრდა პროფესიონალები, უწყვეტი სწავლება
- მხარი დაუჭირეთ დამრიგებლობას ევროპაში;

K6 - შექმენით ადგილობრივი და ტრადიციული მასალების, ტექნოლოგიებისა და ნოუ ჰაუს ცოდნის ბანკები

უკიდურესად მნიშვნელოვანია მემკვიდრეობასთან დაკავშირებული ცოდნის, ტექნიკებისა და პროცესების შენახვა-შენარჩუნება. მასალების, ტექნიკებისა და ნოუ ჰაუს საცავებს შეუძლია განამტკიცოს მოწინავე პროფესიული გამოცდილება.

K6 გამოწვევები

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [მემკვიდრეობით მიღებული ცოდნისა და ოსტატობის გამოვლენა, შენარჩუნება და გადაცემა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით გადმოცემული ღირებულებების შესახებ ცნობიერების ამაღლება](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით დაინტერესებული მხარეებისთვის უწყვეტ სწავლებაზე წვდომის უზრუნველყოფა](#)

სოციალური გამოწვევები

- ✓ [კოლექტიური მემკვიდრეობის შენარჩუნება](#)

განვითარების გამოწვევები

- ✓ [ევროპის კეთილდღეობის განვითარება მისი მემკვიდრეობის რესურსების გამოყენებით](#)
- ✓ [საჯარო სამსახურების მიერ მემკვიდრეობის პრობლემების გადაჭრის უნარის შენარჩუნება და განვითარება](#)

K6 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული
- ✓ ევროპული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები K6-სთვის

- შექმენით ტრადიციული და მემკვიდრეობის მართვის შედეგად მიღებული ცოდნის და ნოუ ჰაუს კონსერვაციისთვის განკუთვნილი სპეციალური ადგილები,
- გამოიყენეთ ახალი ტექნოლოგიები ნოუ ჰაუს დოკუმენტირებისა და შენარჩუნების მიზნით
- შექმენით ოსტატობისა და ნოუ ჰაუს ევროპული ცენტრი
- შექმენით და გააფართოვეთ „მასალათა ბიბლიოთეკები“

K7 - დარწმუნდით, რომ ახალ თაობას გადაეცემა ის ცოდნა და უნარები, რომლებიც წარმოადგენს მემკვიდრეობად აღიარებული ხელობის ნაწილს

მემკვიდრეობაში ჩართული ცოდნა და უნარ-ჩვევები ევროპული კულტურის მემკვიდრეობაა. მათი გადაცემის უზრუნველყოფა და გარანტირება ხელს უწყობს ახალგაზრდების წახალისებას და მდგრადი სამუშაო ადგილებისა და საქმიანობის სფეროების შექმნას.

K7 გამოწვევები

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [საერთო ცოდნის საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით მიღებული ცოდნისა და ოსტატობის გამოვლენა, შენარჩუნება და გადაცემა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით გადმოცემული ღირებულებების შესახებ ცნობიერების ამაღლება](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით დაინტერესებული მხარეებისთვის უწყვეტ სწავლებაზე წვდომის უზრუნველყოფა](#)
- ✓ [ახალგაზრდებში მემკვიდრეობაზე პასუხისმგებლობის განმტკიცება](#)

სოციალური გამოწვევები

- ✓ [კოლექტიური მეხსიერების შენარჩუნება](#)

K7 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული
- ✓ ევროპული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები K7-სთვის

- ხელი შეუწყვეთ ოსტატ ხელოსნებს, რათა უზრუნველყოფილი იქნას ხელობისთვის საჭირო ცოდნისა და უნარების გადაცემა
- მიიღეთ ზომები, ახალგაზრდებისთვის თემატური სემინარების ჩასატარებლად
- დაეხმარეთ ფირმებს ახალგაზრდების დასაქმებაში
- მოაწყვეთ გამოფენები და ჩვენებები
- წახალისეთ კონკურსების მეშვეობით სტიმულირება
- გამოფინეთ ხელნაკეთი ნივთები (სკოლებში, მედიაში და ა. შ.)
- განავითარეთ ხელით მუშაობის სწავლება და პრაქტიკა (ესკიზები, აზომვები, და სხვ.) კომპიუტერულ პროექტირებასთან ერთად
- მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობითი ხელობების სასწავლო ცენტრების შექმნასა და გაფართოებას
- მხარი დაუჭირეთ „მემკვიდრეობითი უნარების ევროპულ ფონდს“ (FEMP)

K8 - გარანტირებული უნდა იყოს აღნუსხულ მემკვიდრეობაზე მომუშავე სპეციალისტების კომპეტენტურობა

ჩამოთვლილი აქტივები მოითხოვს კვალიფიციური პროფესიონალების ჩარევას. აუცილებელია გადაუდებელი ზომების მიღება ევროპული დონეზე, რათა განისაზღვროს სტანდარტები, უზრუნველყოფილი იყოს კომპეტენციების გარკვეული დონე ნებისმიერი ჩარევისთვის და გაიზარდოს ხარისხი კვალიფიკაციებისა და სერტიფიცირების შემუშავების გზით.

K8 გამოწვევები

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [საერთო ცოდნის საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით მიღებული ცოდნისა და ოსტატობის გამოვლენა, შენარჩუნება და გადაცემა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით გადმოცემული ღირებულებების შესახებ ცნობიერების ამაღლება](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით დაინტერესებული მხარეებისთვის უწყვეტ სწავლებაზე წვდომის უზრუნველყოფა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით მიღებული ყველა სახის ოსტატობისა და ხელობის მაღალი ტექნიკური დონის გარანტირება](#)

K8 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული
- ✓ ევროპული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები K8-სთან

- მიიღეთ ზომები აღნუსხულ აქტივებზე მომუშავე სპეციალისტების კომპეტენტურობის გადასამოწმებლად
- წახალისეთ მუშაობაში არჩეული წარმომადგენლებისა და ადგილობრივი ხელისუფლებების ჩართვა
- მოიზიდეთ კერძო სექტორი და დაეხმარეთ პროექტის ინიციატორებსა და კომპანიებში პასუხისმგებლობის გრძნობის ამაღლებას
- უზრუნველყავით კონსულტაცია კომპეტენტურ დეპარტამენტებს შორის: დასაქმება, სწავლება მეწარმეობა, კულტურა
- (ადგილობრივი ხელისუფლებებისგან) მიიღეთ მაღალკვალიფიციური კომპანიების მხარდამჭერი ზომები

K9 - შეიმუშავეთ სასწავლო და კვლევითი პროგრამები, რომლებიც ასახავს მემკვიდრეობის სექტორის საჭიროებებს და გააზიარეთ მათი შედეგები

მომავალი თაობებისთვის მდგრადი გადაცემის რთული კომპლექსური მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად საჭიროა მულტიდისციპლინარული კვლევების ჩატარება ეროვნულ და ევროპულ დონეებზე. ის უნდა ასახავდეს კონკრეტული სექტორის რეალობას და მოთხოვნილებებს, მაგრამ, ამავდროულად, უზრუნველყოფდეს აკადემიური კვლევის დამოუკიდებლობის შენარჩუნებას. უნდა მოხდეს შედეგების გავრცელება, გაზიარება და განხილვა.

K9 გამოწვევები

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [მემკვიდრეობით მიღებული ცოდნისა და ოსტატობის გამოვლენა, შენარჩუნება და გადაცემა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით გადმოცემული ღირებულებების შესახებ ცნობიერების ამაღლება](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით დაინტერესებული მხარეებისთვის უწყვეტ სწავლებაზე წვდომის უზრუნველყოფა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით მიღებული ყველა სახის ოსტატობისა და ხელობის მაღალი ტექნიკური დონის გარანტირება](#)

K9 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული
- ✓ ევროპული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები K9-სთვის

- განსაზღვრეთ აქტუალური მიმართულებები ამგვარი კვლევითი ნაშრომებისა და თემებისთვის (ზემოდან ქვემოთ და ქვემოდან ზემოთ მიდგომებით)
- წახალისეთ მემკვიდრეობისადმი დისციპლინათაშორისი და საერთაშორისო მიდგომა
- შეისწავლეთ, თუ რა გზებით შეიძლება მემკვიდრეობამ სხვა სექტორების საჭიროებები დააკმაყოფილოს
- კვლევის შედეგები მიაწოდეთ სპეციალისტებს, გადაწყვეტილების მიმღებ პირებსა და მომხმარებლებს
- შეაფასეთ და უზრუნველყავით შესწავლისა და კვლევის მდგრადობა
- რამდენიმე რეგიონში დანერგეთ თემატური სწავლების პროგრამები
- განავითარეთ საინფორმაციო-პოპულარული პროგრამები (ლექციები, კურსები, რადიო და ტელეგადაცემები, პუბლიკაციები მკითხველთა კონკრეტული წრისთვის, და ა. შ.)
- გახსენით საზოგადოებრივი კვლევითი ცენტრები
- მოაწყვეთ საჯარო შეხვედრები პროფესიონალებს, მკვლევარებსა და მომხმარებლებს შორის (მემკვიდრეობასთან დაკავშირებული პრობლემები და დებატები)
- გამოყავით დისციპლინების დამაკავშირებელი თემები (მეცნიერება და მემკვიდრეობა, ინოვაციები და მემკვიდრეობა)
- მხარი დაუჭირეთ ევროპულ და საერთაშორისო კვლევით თანამშრომლობას ქსელური კონტაქტების მეშვეობით.

K10 - წახალისეთ და ხელი შეუწყვეთ ქსელების განვითარებას

ქსელები, პირველ რიგში, მუშაობის საშუალებაა, რომელიც უზრუნველყოფს პლატფორმას ინფორმაციისა და დისკუსიისათვის. ძირითადი ქსელები უნდა იყოს აღიარებული პარტნიორებად და უზრუნველყოფილი უნდა იყოს ის, რომ მემკვიდრეობის სექტორის ხმა გაგონილი იქნას.

K10 გამოწვევები

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [საერთო ცოდნის საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით მიღებული ცოდნისა და ოსტატობის გამოვლენა, შენარჩუნება და გადაცემა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით გადმოცემული ღირებულებების შესახებ ცნობიერების ამაღლება](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით დაინტერესებული მხარეებისთვის უწყვეტ სწავლებაზე წვდომის უზრუნველყოფა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით მიღებული ყველა სახის ოსტატობისა და ხელობის მაღალი ტექნიკური დონის გარანტირება](#)

K10 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული
- ✓ ეროვნული
- ✓ ევროპული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები K10-სთვის

- დაეხმარეთ ქსელების გამართვას
- მოიძიეთ არსებული ქსელები და ხელი შეუწყვეთ მათ განვითარებას
- დაამყარეთ ურთიერთობები სხვა სექტორებში არსებულ ქსელებთან, რომლებთანაც საერთო ინტერესები გაქვთ
- დაამყარეთ დიალოგი ქსელებს შორის და განიხილეთ შეთანხმებული საერთო სამოქმედო გეგმები

K11 - გამოიკვლიეთ მემკვიდრეობა, როგორც ცოდნის, შთაგონებისა და შემოქმედების წყარო

მემკვიდრეობა წარმოადგენს ცოდნის, ნოუ ჰაუს, დამოკიდებულებებისა და მიღწევების უშრეტ წყაროს, რომელიც, გამოხატავს საუკუნეების განმავლობაში ადამიანის შემოქმედებისა და ინოვაციების ძალას.

K11 გამოწვევები

ცოდნის გამოწვევები

- ✓ [საერთო ცოდნის საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით მიღებული ცოდნისა და ოსტატობის გამოვლენა, შენარჩუნება და გადაცემა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით გადმოცემული ღირებულებების შესახებ ცნობიერების ამაღლება](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით დაინტერესებული მხარეებისთვის უწყვეტ სწავლებაზე წვდომის უზრუნველყოფა](#)
- ✓ [მემკვიდრეობით მიღებული ყველა სახის ოსტატობისა და ხელობის მაღალი ტექნიკური დონის გარანტირება](#)

K11 სამიზნე აუდიტორია

- ✓ ადგილობრივი
- ✓ რეგიონული

რეკომენდებული სამოქმედო გეგმები K11-სთვის

- შემოქმედებითად გამოიყენეთ მემკვიდრეობის ობიექტები მათი მნიშვნელობის წარმოსაჩენად
- ერთმანეთს შეადარეთ მემკვიდრეობისა და თანამედროვეობის ობიექტები
- ჩაატარეთ მემკვიდრეობის შემსწავლელი სემინარები, რომლებიც ხელოსნებსა და ოსტატებს მიემდგვნება

სტრატეგია 21 - გამოწვევების გადალახვა რეკომენდაციების დახმარებით

პოლიტიკოსებს, დაინტერესებულ მხარეებს და მოქალაქეებს ვთავაზობთ, გაუმკლავდნენ გამოწვევებს, რომლებიც ჩვენ გვხვდება სტრატეგიის რეკომენდაციების შესრულების დროს.

- ✓ [სოციალური გამოწვევები](#)
- ✓ [განვითარების გამოწვევები](#)
- ✓ [ცოდნის გამოწვევები](#)

სოციალური გამოწვევების გადალახვა რეკომენდაციების დახმარებით

ქვემოთ მოცემულია სტრატეგია 21-ში განსაზღვრული სოციალური გამოწვევების სია.

დააწკაპუნეთ თითოეულ გამოწვევაზე, რათა მეტი გაიგოთ იმ რეკომენდაციებზე, რომლებიც საშუალებას მისცემს პოლიტიკოსებს, დაინტერესებულ მხარეებსა და მოქალაქეებს მონაწილეობა მიიღონ ამ გამოწვევების გადაწყვეტაში.

ცხოვრება სიმშვიდეში ✓

- ✓ [S2 გახადეთ მემკვიდრეობა უფრო ხელმისაწვდომი](#)
- ✓ [S3 გამოიყენეთ მემკვიდრეობა ევროპისა და ევროპული საზოგადოების ფუნდამენტური ღირებულებების განმტკიცებისა და გადაცემისთვის](#)
- ✓ [S4 მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობას, როგორც შეხვედრის ადგილს და კულტურათაშორისი დიალოგის, მშვიდობისა და შემწყნარებლობის საშუალებას](#)
- ✓ [S5 წახალისეთ და შეაფასეთ მოქალაქეთა მონაწილეობის მეთოდები და პროცედურები](#)
- ✓ [S6 შექმენით შესაფერისი სისტემა, რომელიც ადგილობრივ ხელისუფლებებს და ადამიანთა ჯგუფებს მისცემს შესაძლებლობას, მიიღონ სათანადო ზომები საკუთარი მემკვიდრეობის ინტერესებში და მის სამართავად](#)

ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესება ✓

- ✓ [S1 წახალისეთ მოქალაქეთა და ადგილობრივი ხელისუფლებების მონაწილეობა ყოველდღიური მემკვიდრეობის პრაქტიკულ გამოყენებაში](#)
- ✓ [S2 გახადეთ მემკვიდრეობა უფრო ხელმისაწვდომი](#)
- ✓ [S3 გამოიყენეთ მემკვიდრეობა ევროპისა და ევროპული საზოგადოების ფუნდამენტური ღირებულებების განმტკიცებისა და გადაცემისთვის](#)
- ✓ [S4 მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობას, როგორც შეხვედრის ადგილს და კულტურათაშორისი დიალოგის, მშვიდობისა და შემწყნარებლობის საშუალებას](#)
- ✓ [S6 შექმენით შესაფერისი სისტემა, რომელიც ადგილობრივ ხელისუფლებებს და ადამიანთა ჯგუფებს მისცემს შესაძლებლობას, მიიღონ სათანადო ზომები საკუთარი მემკვიდრეობის ინტერესებში და მის სამართავად](#)
- ✓ [S7 შექმენით თანამონაწილეობის პრინციპზე დაფუძნებული მემკვიდრეობის იდენტიფიკაციის პროგრამები და ხელი შეუწყვეთ მათ გავრცელებას](#)

- ✓ [S8 წახალისეთ ადგილობრივი თემების და ხელისუფლებების მხრიდან წამოსული ინიციატივები მემკვიდრეობის რეაბილიტაციის თაობაზე](#)
- ✓ [S10 ხელი შეუწყვეთ და წახალისეთ \(საჯარო და კერძო\) ამხანაგობები კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზაციის და შენარჩუნების პროექტებში](#)
- ✓ [D1 ხელი შეუწყვეთ კულტურულ მემკვიდრეობას, როგორც რესურსს და გაამარტივეთ ფინანსური ინვესტიციების განხორციელება](#)

ხალხის კეთილდღეობისა და ჯანდაცვის ხელშეწყობა ✓

- ✓ [S3 გამოიყენეთ მემკვიდრეობა ევროპისა და ევროპული საზოგადოების ფუნდამენტური ღირებულებების განმტკიცებისა და გადაცემისთვის](#)
- ✓ [S4 მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობას, როგორც შეხვედრის ადგილს და კულტურათაშორისი დიალოგის, მშვიდობისა და შემწყნარებლობის საშუალებას](#)
- ✓ [S5 წახალისეთ და შეაფასეთ მოქალაქეთა მონაწილეობის მეთოდები და პროცედურები](#)
- ✓ [S8 წახალისეთ ადგილობრივი თემების და ხელისუფლებების მხრიდან წამოსული ინიციატივები მემკვიდრეობის რეაბილიტაციის თაობაზე](#)
- ✓ [S9 მხარი დაუჭირეთ თაობათაშორის და კულტურათაშორის პროექტებს მემკვიდრეობის პოპულარიზაციისთვის](#)

კოლექტიური მემკვიდრეობის შენარჩუნება ✓

- ✓ [S1 წახალისეთ მოქალაქეთა და ადგილობრივი ხელისუფლებების მონაწილეობა ყოველდღიური მემკვიდრეობის პრაქტიკულ გამოყენებაში](#)
- ✓ [S3 გამოიყენეთ მემკვიდრეობა ევროპისა და ევროპული საზოგადოების ფუნდამენტური ღირებულებების განმტკიცებისა და გადაცემისთვის](#)
- ✓ [S4 მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობას, როგორც შეხვედრის ადგილს და კულტურათაშორისი დიალოგის, მშვიდობისა და შემწყნარებლობის საშუალებას](#)
- ✓ [S6 შექმენით შესაფერისი სისტემა, რომელიც ადგილობრივ ხელისუფლებებს და ადამიანთა ჯგუფებს მისცემს შესაძლებლობას, მიიღონ სათანადო ზომები საკუთარი მემკვიდრეობის ინტერესებში და მის სამართავად](#)
- ✓ [S8 წახალისეთ ადგილობრივი თემების და ხელისუფლებების მხრიდან წამოსული ინიციატივები მემკვიდრეობის რეაბილიტაციის თაობაზე](#)
- ✓ [S9 მხარი დაუჭირეთ თაობათაშორის და კულტურათაშორის პროექტებს მემკვიდრეობის პოპულარიზაციისთვის](#)
- ✓ [S10 ხელი შეუწყვეთ და წახალისეთ \(საჯარო და კერძო\) ამხანაგობები კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზაციის და შენარჩუნების პროექტებში](#)

- ✓ [D7 გაითვალისწინეთ მემკვიდრეობა მდგრადი ტურისტული განვითარების პოლიტიკის მიმართულებებში](#)
- ✓ [K6 შექმენით ადგილობრივი და ტრადიციული მასალების, ტექნოლოგიებისა და ნოუ ჰაუს ცოდნის ბანკები](#)
- ✓ [K7 დარწმუნდით, რომ ახალ თაობას გადაეცემა ის ცოდნა და უნარები, რომლებიც წარმოადგენს მემკვიდრეობად აღიარებული ხელობის ნაწილს](#)

ეფექტური მმართველობის დამკვიდრება V

- ✓ [S2 გახადეთ მემკვიდრეობა უფრო ხელმისაწვდომი](#)
- ✓ [S3 გამოიყენეთ მემკვიდრეობა ევროპისა და ევროპული საზოგადოების ფუნდამენტური ღირებულებების განმტკიცებისა და გადაცემისთვის](#)
- ✓ [S4 მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობას, როგორც შეხვედრის ადგილს და კულტურათაშორისი დიალოგის, მშვიდობისა და შემწყნარებლობის საშუალებას](#)
- ✓ [S5 წაახალისეთ და შეაფასეთ მოქალაქეთა მონაწილეობის მეთოდები და პროცედურები](#)
- ✓ [S6 შექმენით შესაფერისი სისტემა, რომელიც ადგილობრივ ხელისუფლებებს და ადამიანთა ჯგუფებს მისცემს შესაძლებლობას, მიიღონ სათანადო ზომები საკუთარი მემკვიდრეობის ინტერესებში და მის სამართავად](#)
- ✓ [S7 შექმენით თანამონაწილეობის პრინციპზე დაფუძნებული მემკვიდრეობის იდენტიფიკაციის პროგრამები და ხელი შეუწყვეთ მათ გავრცელებას](#)
- ✓ [S8 წაახალისეთ ადგილობრივი თემების და ხელისუფლებების მხრიდან წამოსული ინიციატივები მემკვიდრეობის რეაბილიტაციის თაობაზე](#)
- ✓ [S9 მხარი დაუჭირეთ თაობათაშორის და კულტურათაშორის პროექტებს მემკვიდრეობის პოპულარიზაციისთვის](#)
- ✓ [S10 ხელი შეუწყვეთ და წაახალისეთ \(საჯარო და კერძო\) ამხანაგობები კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზაციის და შენარჩუნების პროექტებში](#)

საზოგადოების ჩართულობით მართვის ხელშეწყობა V

- ✓ [S1 წაახალისეთ მოქალაქეთა და ადგილობრივი ხელისუფლებების მონაწილეობა ყოველდღიური მემკვიდრეობის პრაქტიკულ გამოყენებაში](#)
- ✓ [S3 გამოიყენეთ მემკვიდრეობა ევროპისა და ევროპული საზოგადოების ფუნდამენტური ღირებულებების განმტკიცებისა და გადაცემისთვის](#)
- ✓ [S4 მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობას, როგორც შეხვედრის ადგილს და კულტურათაშორისი დიალოგის, მშვიდობისა და შემწყნარებლობის საშუალებას](#)
- ✓ [S5 წაახალისეთ და შეაფასეთ მოქალაქეთა მონაწილეობის მეთოდები და პროცედურები](#)
- ✓ [S6 შექმენით შესაფერისი სისტემა, რომელიც ადგილობრივ ხელისუფლებებს და ადამიანთა ჯგუფებს მისცემს შესაძლებლობას, მიიღონ სათანადო ზომები საკუთარი მემკვიდრეობის ინტერესებში და მის სამართავად](#)

- ✓ [S7 შექმენით თანამონაწილეობის პრინციპზე დაფუძნებული მემკვიდრეობის იდენტიფიკაციის პროგრამები და ხელი შეუწყვეთ მათ გავრცელებას](#)
- ✓ [S8 წახალისეთ ადგილობრივი თემების და ხელისუფლებების მხრიდან წამოსული ინიციატივები მემკვიდრეობის რეაბილიტაციის თაობაზე](#)
- ✓ [S9 მხარი დაუჭირეთ თაობათაშორის და კულტურათაშორის პროექტებს მემკვიდრეობის პოპულარიზაციისთვის](#)
- ✓ [S10 ხელი შეუწყვეთ და წახალისეთ \(საჯარო და კერძო\) ამხანაგობები კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზაციის და შენარჩუნების პროექტებში](#)
- ✓ [D7 გაითვალისწინეთ მემკვიდრეობა მდგრადი ტურისტული განვითარების პოლიტიკის მიმართულებებში](#)
- ✓ [D11 შექმენით მართვის ახალი მოდელები, რათა უზრუნველყოთ, რომ მემკვიდრეობამ სარგებელი მიიღოს მისგან ნაწარმოები დამატებითი გვერდითი ეკონომიკური პროდუქტებისგან](#)

კონვენციების შესრულების ოპტიმიზაცია V

- ✓ [S2 გახადეთ მემკვიდრეობა უფრო ხელმისაწვდომი](#)
- ✓ [S3 გამოიყენეთ მემკვიდრეობა ევროპისა და ევროპული საზოგადოების ფუნდამენტური ღირებულებების განმტკიცებისა და გადაცემისთვის](#)
- ✓ [S4 მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობას, როგორც შეხვედრის ადგილს და კულტურათაშორისი დიალოგის, მშვიდობისა და შემწყნარებლობის საშუალებას](#)
- ✓ [S5 წახალისეთ და შეაფასეთ მოქალაქეთა მონაწილეობის მეთოდები და პროცედურები](#)
- ✓ [S6 შექმენით შესაფერისი სისტემა, რომელიც ადგილობრივ ხელისუფლებებს და ადამიანთა ჯგუფებს მისცემს შესაძლებლობას, მიიღონ სათანადო ზომები საკუთარი მემკვიდრეობის ინტერესებში და მის სამართავად](#)
- ✓ [S7 შექმენით თანამონაწილეობის პრინციპზე დაფუძნებული მემკვიდრეობის იდენტიფიკაციის პროგრამები და ხელი შეუწყვეთ მათ გავრცელებას](#)
- ✓ [S10 ხელი შეუწყვეთ და წახალისეთ \(საჯარო და კერძო\) ამხანაგობები კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზაციის და შენარჩუნების პროექტებში](#)
- ✓ [D6 უზრუნველყავით, რომ მემკვიდრეობა გათვალისწინებული იყოს დეველოპერულ, სივრცული დაგეგმარების, გარემოს დაცვისა და ენერგეტიკის პოლიტიკის მიმართულებებში](#)

მემკვიდრეობასთან დაკავშირებით ინკლუზიური მიდგომის წახალისება V

- ✓ [S1 წახალისეთ მოქალაქეთა და ადგილობრივი ხელისუფლებების მონაწილეობა ყოველდღიურ მემკვიდრეობის პრაქტიკულ გამოყენებაში](#)
- ✓ [S3 გამოიყენეთ მემკვიდრეობა ევროპისა და ევროპული საზოგადოების ფუნდამენტური ღირებულებების განმტკიცებისა და გადაცემისთვის](#)

- ✓ S4 მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობას, როგორც შეხვედრის ადგილს და კულტურათაშორისი დიალოგის, მშვიდობისა და შემწყნარებლობის საშუალებას
- ✓ S5 წახალისეთ და შეაფასეთ მოქალაქეთა მონაწილეობის მეთოდები და პროცედურები
- ✓ S7 შექმენით თანამონაწილეობის პრინციპზე დაფუძნებული მემკვიდრეობის იდენტიფიკაციის პროგრამები და ხელი შეუწყვეთ მათ გავრცელებას
- ✓ S8 წახალისეთ ადგილობრივი თემების და ხელისუფლებების მხრიდან წამოსული ინიციატივები მემკვიდრეობის რეაბილიტაციის თაობაზე
- ✓ S9 მხარი დაუჭირეთ თაობათაშორის და კულტურათაშორის პროექტებს მემკვიდრეობის პოპულარიზაციისთვის
- ✓ S10 ხელი შეუწყვეთ და წახალისეთ (საჯარო და კერძო) ამხანაგობები კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზაციის და შენარჩუნების პროექტებში
- ✓ D2 მხარი დაუჭირეთ და წახალისეთ მემკვიდრეობის სექტორი, როგორც სამუშაო ადგილების და ბიზნეს-შესაძლებლობების შექმნის საშუალება
- ✓ D5 წახალისეთ მემკვიდრეობის მრავალჯერადი გამოყენება და ტრადიციული ცოდნისა და პრაქტიკის გამოყენება
- ✓ D7 გაითვალისწინეთ მემკვიდრეობა მდგრადი ტურისტული განვითარების პოლიტიკის მიმართულებებში
- ✓ D11 შექმენით მართვის ახალი მოდელები, რათა უზრუნველყოთ, რომ მემკვიდრეობამ სარგებელი მიიღოს მისგან ნაწარმოები დამატებითი გვერდითი ეკონომიკური პროდუქტებისგან

განვითარების გამოწვევების გადალახვა რეკომენდაციების დახმარებით

ქვემოთ მოცემულია სტრატეგია 21-ში განსაზღვრული განვითარების გამოწვევების სია.

დააწვავს თითოეულ გამოწვევაზე, რათა მეტი გაიგოთ იმ რეკომენდაციებზე, რომლებიც საშუალებას მისცემს პოლიტიკოსებს, დაინტერესებულ მხარეებსა და მოქალაქეებს მონაწილეობა მიიღონ ამ გამოწვევების გადაწყვეტაში.

უფრო ერთიანი და შეკრული საზოგადოების მშენებლობა V

- ✓ [S1 წახალისეთ მოქალაქეთა და ადგილობრივი ხელისუფლებების მონაწილეობა ყოველდღიურ მემკვიდრეობის პრაქტიკულ გამოყენებაში](#)
- ✓ [S2 გახადეთ მემკვიდრეობა უფრო ხელმისაწვდომი](#)
- ✓ [S3 გამოიყენეთ მემკვიდრეობა ევროპისა და ევროპული საზოგადოების ფუნდამენტური ღირებულებების განმტკიცებისა და გადაცემისთვის](#)
- ✓ [S5 წახალისეთ და შეაფასეთ მოქალაქეთა მონაწილეობის მეთოდები და პროცედურები](#)
- ✓ [S6 შექმენით შესაფერისი სისტემა, რომელიც ადგილობრივ ხელისუფლებებს და ადამიანთა ჯგუფებს მისცემს შესაძლებლობას, მიიღონ სათანადო ზომები საკუთარი მემკვიდრეობის ინტერესებში და მის სამართავად](#)
- ✓ [S8 წახალისეთ ადგილობრივი თემების და ხელისუფლებების მხრიდან წამოსული ინიციატივები მემკვიდრეობის რეაბილიტაციის თაობაზე](#)
- ✓ [S9 მხარი დაუჭირეთ თაობათაშორის და კულტურათაშორის პროექტებს მემკვიდრეობის პოპულარიზაციისთვის](#)
- ✓ [S10 ხელი შეუწყვეთ და წახალისეთ \(საჯარო და კერძო\) ამხანაგობები კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზაციის და შენარჩუნების პროექტებში](#)
- ✓ [D2 მხარი დაუჭირეთ და წახალისეთ მემკვიდრეობის სექტორი, როგორც სამუშაო ადგილების და ბიზნეს-შესაძლებლობების შექმნის საშუალება](#)
- ✓ [D3 მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობით გადმოცემულ ხელობებს და მათ მცოდნე პროფესიონალებს](#)
- ✓ [D5 წახალისეთ მემკვიდრეობის მრავალჯერადი გამოყენება და ტრადიციული ცოდნისა და პრაქტიკის გამოყენება](#)
- ✓ [D6 უზრუნველყავით, რომ მემკვიდრეობა გათვალისწინებული იყოს დეველოპერულ, სივრცული დაგეგმარების, გარემოს დაცვისა და ენერგეტიკის პოლიტიკის მიმართულებებში](#)
- ✓ [D7 გაითვალისწინეთ მემკვიდრეობა მდგრადი ტურისტული განვითარების პოლიტიკის მიმართულებებში](#)
- ✓ [D10 გამოიყენეთ კულტურული მემკვიდრეობა, როგორც რეგიონისთვის განსაკუთრებული ხასიათის მიმცემი საშუალება, რომელიც მას უფრო მიმზიდველს და ცნობილს გახდის](#)
- ✓ [D11 შექმენით მართვის ახალი მოდელები, რათა უზრუნველყოთ, რომ მემკვიდრეობამ სარგებელი მიიღოს მისგან ნაწარმოები დამატებითი გვერდითი ეკონომიკური პროდუქტებისგან](#)

ევროპის კეთილდღეობის განვითარება მისი მემკვიდრეობის რესურსების გამოყენებით V

- ✓ [D1 ხელი შეუწყვეთ კულტურულ მემკვიდრეობას, როგორც რესურსს და გაამარტივეთ ფინანსური ინვესტიციების განხორციელება](#)
- ✓ [D2 მხარი დაუჭირეთ და წახალისეთ მემკვიდრეობის სექტორი, როგორც სამუშაო ადგილების და ბიზნეს-შესაძლებლობების შექმნის საშუალება](#)
- ✓ [D4 მოამზადეთ მემკვიდრეობის ზეგავლენის კვლევები სარეაბილიტაციო, სამშენებლო, დაგეგმარების და ინფრასტრუქტურული პროექტებისთვის](#)
- ✓ [D5 წახალისეთ მემკვიდრეობის მრავალჯერადი გამოყენება და ტრადიციული ცოდნისა და პრაქტიკის გამოყენება](#)
- ✓ [D6 უზრუნველყავით, რომ მემკვიდრეობა გათვალისწინებული იყოს დეველოპერულ, სივრცული დაგეგმარების, გარემოს დაცვისა და ენერჯეტიკის პოლიტიკის მიმართულებებში](#)
- ✓ [D7 გაითვალისწინეთ მემკვიდრეობა მდგრადი ტურისტული განვითარების პოლიტიკის მიმართულებებში](#)
- ✓ [D8 დაიცავით, აღადგინეთ და გააუმჯობესეთ მემკვიდრეობა ახალი ტექნოლოგიების უფრო ფართოდ გამოყენებით](#)
- ✓ [D10 გამოიყენეთ კულტურული მემკვიდრეობა, როგორც რეგიონისთვის განსაკუთრებული ხასიათის მიმცემი საშუალება, რომელიც მას უფრო მიმზიდველს და ცნობილს გახდის](#)
- ✓ [D11 შექმენით მართვის ახალი მოდელები, რათა უზრუნველყოთ, რომ მემკვიდრეობამ სარგებელი მიიღოს მისგან ნაწარმოები დამატებითი გვერდითი ეკონომიკური პროდუქტებისგან](#)
- ✓ [K6 შექმენით ადგილობრივი და ტრადიციული მასალების, ტექნოლოგიებისა და ნოუ ჰაუს ცოდნის ბანკები](#)

ევროპელებისთვის ცხოვრების მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა და ჰარმონიული ცხოვრება კულტურულ და ბუნებრივ გარემოში V

- ✓ [S1 წახალისეთ მოქალაქეთა და ადგილობრივი ხელისუფლებების მონაწილეობა ყოველდღიურ მემკვიდრეობის პრაქტიკულ გამოყენებაში](#)
- ✓ [S2 გახადეთ მემკვიდრეობა უფრო ხელმისაწვდომი](#)
- ✓ [S7 შექმენით თანამონაწილეობის პრინციპზე დაფუძნებული მემკვიდრეობის იდენტიფიკაციის პროგრამები და ხელი შეუწყვეთ მათ გავრცელებას](#)
- ✓ [S9 მხარი დაუჭირეთ თაობათაშორის და კულტურათაშორის პროექტებს მემკვიდრეობის პოპულარიზაციისთვის](#)

- ✓ [D1 ხელი შეუწყვეთ კულტურულ მემკვიდრეობას, როგორც რესურსს და გაამარტივეთ ფინანსური ინვესტიციების განხორციელება](#)
- ✓ [D2 მხარი დაუჭირეთ და წახალისეთ მემკვიდრეობის სექტორი, როგორც სამუშაო ადგილების და ბიზნეს-შესაძლებლობების შექმნის საშუალება](#)
- ✓ [D3 მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობით გადმოცემულ ხელობებს და მათ მცოდნე პროფესიონალებს](#)
- ✓ [D4 მოამზადეთ მემკვიდრეობის ზეგავლენის კვლევები სარეაბილიტაციო, სამშენებლო, დაგეგმარების და ინფრასტრუქტურული პროექტებისთვის](#)
- ✓ [D5 წახალისეთ მემკვიდრეობის მრავალჯერადი გამოყენება და ტრადიციული ცოდნისა და პრაქტიკის გამოყენება](#)
- ✓ [D6 უზრუნველყავით, რომ მემკვიდრეობა გათვალისწინებული იყოს დეველოპერულ, სივრცული დაგეგმარების, გარემოს დაცვისა და ენერჯეტიკის პოლიტიკის მიმართულებებში](#)
- ✓ [D7 გაითვალისწინეთ მემკვიდრეობა მდგრადი ტურისტული განვითარების პოლიტიკის მიმართულებებში](#)
- ✓ [D9 გამოიყენეთ ინოვაციური ტექნოლოგიები კულტურული მემკვიდრეობის საზოგადოებისთვის წარსადგენად, ისე, რომ იმავდროულად შეინარჩუნოთ მისი მთლიანობა](#)
- ✓ [D10 გამოიყენეთ კულტურული მემკვიდრეობა, როგორც რეგიონისთვის განსაკუთრებული ხასიათის მიმცემი საშუალება, რომელიც მას უფრო მიმზიდველს და ცნობილს გახდის](#)
- ✓ [D11 შექმენით მართვის ახალი მოდელები, რათა უზრუნველყოთ, რომ მემკვიდრეობამ სარგებელი მიიღოს მისგან ნაწარმოები დამატებითი გვერდითი ეკონომიკური პროდუქტებისგან](#)

კომპლექსური მოვლა-შენახვის პრინციპის განხორციელება V

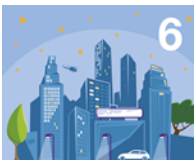
- ✓ [S8 წახალისეთ ადგილობრივი თემების და ხელისუფლებების მხრიდან წამოსული ინიციატივები მემკვიდრეობის რეაბილიტაციის თაობაზე](#)
- ✓ [D1 ხელი შეუწყვეთ კულტურულ მემკვიდრეობას, როგორც რესურსს და გაამარტივეთ ფინანსური ინვესტიციების განხორციელება](#)
- ✓ [D4 მოამზადეთ მემკვიდრეობის ზეგავლენის კვლევები სარეაბილიტაციო, სამშენებლო, დაგეგმარების და ინფრასტრუქტურული პროექტებისთვის](#)
- ✓ [D5 წახალისეთ მემკვიდრეობის მრავალჯერადი გამოყენება და ტრადიციული ცოდნისა და პრაქტიკის გამოყენება](#)
- ✓ [D6 უზრუნველყავით, რომ მემკვიდრეობა გათვალისწინებული იყოს დეველოპერულ, სივრცული დაგეგმარების, გარემოს დაცვისა და ენერჯეტიკის პოლიტიკის მიმართულებებში](#)
- ✓ [D7 გაითვალისწინეთ მემკვიდრეობა მდგრადი ტურისტული განვითარების პოლიტიკის მიმართულებებში](#)
- ✓ [D8 დაიცავით, აღადგინეთ და გააუმჯობესეთ მემკვიდრეობა ახალი ტექნოლოგიების უფრო ფართოდ გამოყენებით](#)
- ✓ [D9 გამოიყენეთ ინოვაციური ტექნოლოგიები კულტურული მემკვიდრეობის საზოგადოებისთვის წარსადგენად, ისე, რომ იმავდროულად შეინარჩუნოთ მისი მთლიანობა](#)

- ✓ [D10 გამოიყენეთ კულტურული მემკვიდრეობა, როგორც რეგიონისთვის განსაკუთრებული ხასიათის მიმცემი საშუალება, რომელიც მას უფრო მიმზიდველს და ცნობილს გახდის](#)
- ✓ [D11 შექმენით მართვის ახალი მოდელები, რათა უზრუნველყოთ, რომ მემკვიდრეობამ სარგებელი მიიღოს მისგან ნაწარმოები დამატებითი გვერდითი ეკონომიკური პროდუქტებისგან](#)

მდგრადი სივრცული დაგეგმარების სტრატეგიებსა და პროგრამებში მემკვიდრეობის გათვალისწინების უზრუნველყოფა V

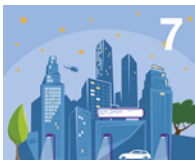
- ✓ [S10 ხელი შეუწყვეთ და წახალისეთ \(საჯარო და კერძო\) ამხანაგობები კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზაციის და შენარჩუნების პროექტებში](#)
- ✓ [D1 ხელი შეუწყვეთ კულტურულ მემკვიდრეობას, როგორც რესურსს და გაამარტივეთ ფინანსური ინვესტიციების განხორციელება](#)
- ✓ [D2 მხარი დაუჭირეთ და წახალისეთ მემკვიდრეობის სექტორი, როგორც სამუშაო ადგილების და ბიზნეს-შესაძლებლობების შექმნის საშუალება](#)
- ✓ [D3 მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობით გადმოცემულ ხელობებს და მათ მცოდნე პროფესიონალებს](#)
- ✓ [D4 მოამზადეთ მემკვიდრეობის ზეგავლენის კვლევები სარეაბილიტაციო, სამშენებლო, დაგეგმარების და ინფრასტრუქტურული პროექტებისთვის](#)
- ✓ [D5 წახალისეთ მემკვიდრეობის მრავალჯერადი გამოყენება და ტრადიციული ცოდნისა და პრაქტიკის გამოყენება](#)
- ✓ [D6 უზრუნველყავით, რომ მემკვიდრეობა გათვალისწინებული იყოს დეველოპერულ, სივრცული დაგეგმარების, გარემოს დაცვისა და ენერგეტიკის პოლიტიკის მიმართულებებში](#)
- ✓ [D7 გაითვალისწინეთ მემკვიდრეობა მდგრადი ტურისტული განვითარების პოლიტიკის მიმართულებებში](#)
- ✓ [D9 გამოიყენეთ ინოვაციური ტექნოლოგიები კულტურული მემკვიდრეობის საზოგადოებისთვის წარსადგენად, ისე, რომ იმავდროულად შეინარჩუნოთ მისი მთლიანობა](#)
- ✓ [D10 გამოიყენეთ კულტურული მემკვიდრეობა, როგორც რეგიონისთვის განსაკუთრებული ხასიათის მიმცემი საშუალება, რომელიც მას უფრო მიმზიდველს და ცნობილს გახდის](#)

საჯარო სამსახურების მიერ მემკვიდრეობის უკეთესად გამოყენების გზით მდგრადი სივრცული დაგეგმარების პრობლემების გადაჭრის უნარის განვითარება V

- ✓ [D1 ხელი შეუწყვეთ კულტურულ მემკვიდრეობას, როგორც რესურსს და გაამარტივეთ ფინანსური ინვესტიციების განხორციელება](#)
- ✓ [D4 მოამზადეთ მემკვიდრეობის ზეგავლენის კვლევები სარეაბილიტაციო, სამშენებლო, დაგეგმარების და ინფრასტრუქტურული პროექტებისთვის](#)

- ✓ [D5 წახალისეთ მემკვიდრეობის მრავალჯერადი გამოყენება და ტრადიციული ცოდნისა და პრაქტიკის გამოყენება](#)
- ✓ [D6 უზრუნველყავით, რომ მემკვიდრეობა გათვალისწინებული იყოს დეველოპერულ, სივრცული დაგეგმარების, გარემოს დაცვისა და ენერჯეტიკის პოლიტიკის მიმართულებებში](#)
- ✓ [D7 გაითვალისწინეთ მემკვიდრეობა მდგრადი ტურისტული განვითარების პოლიტიკის მიმართულებებში](#)
- ✓ [D8 დაიცავით, აღადგინეთ და გააუმჯობესეთ მემკვიდრეობა ახალი ტექნოლოგიების უფრო ფართოდ გამოყენებით](#)
- ✓ [D10 გამოიყენეთ კულტურული მემკვიდრეობა, როგორც რეგიონისთვის განსაკუთრებული ხასიათის მიმცემი საშუალება, რომელიც მას უფრო მიმზიდველს და ცნობილს გახდის](#)
- ✓ [D11 შექმენით მართვის ახალი მოდელები, რათა უზრუნველყოთ, რომ მემკვიდრეობამ სარგებელი მიიღოს მისგან ნაწარმოები დამატებითი გვერდითი ეკონომიკური პროდუქტებისგან](#)

საჯარო სამსახურების მიერ მემკვიდრეობის პრობლემების გადაჭრის უნარის შენარჩუნება და განვითარება ✓

- ✓ [S5 წახალისეთ და შეაფასეთ მოქალაქეთა მონაწილეობის მეთოდები და პროცედურები](#)
- ✓ [S6 შექმენით შესაფერისი სისტემა, რომელიც ადგილობრივ ხელისუფლებებს და ადამიანთა ჯგუფებს მისცემს შესაძლებლობას, მიიღონ სათანადო ზომები საკუთარი მემკვიდრეობის ინტერესებში და მის სამართავად](#)
- ✓ [S10 ხელი შეუწყვეთ და წახალისეთ \(საჯარო და კერძო\) ამხანაგობები კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზაციის და შენარჩუნების პროექტებში](#)
- ✓ [D1 ხელი შეუწყვეთ კულტურულ მემკვიდრეობას, როგორც რესურსს და გაამარტივეთ ფინანსური ინვესტიციების განხორციელება](#)
- ✓ [D2 მხარი დაუჭირეთ და წახალისეთ მემკვიდრეობის სექტორი, როგორც სამუშაო ადგილების და ბიზნეს-შესაძლებლობების შექმნის საშუალება](#)
- ✓ [D5 წახალისეთ მემკვიდრეობის მრავალჯერადი გამოყენება და ტრადიციული ცოდნისა და პრაქტიკის გამოყენება](#)
- ✓ [D6 უზრუნველყავით, რომ მემკვიდრეობა გათვალისწინებული იყოს დეველოპერულ, სივრცული დაგეგმარების, გარემოს დაცვისა და ენერჯეტიკის პოლიტიკის მიმართულებებში](#)
- ✓ [K6 შექმენით ადგილობრივი და ტრადიციული მასალების, ტექნოლოგიებისა და ნოუ ჰაუს ცოდნის ბანკები](#)

მემკვიდრეობით სარგებლობისა და მრავალჯერადი გამოყენების ზრდა ✓

- ✓ [D8 დაიცავით, აღადგინეთ და გააუმჯობესეთ მემკვიდრეობა ახალი ტექნოლოგიების უფრო ფართოდ გამოყენებით](#)

ცოდნის გამოწვევების გადალახვა რეკომენდაციების დახმარებით

ქვემოთ მოცემულია სტრატეგია 21-ში განსაზღვრული ცოდნის გამოწვევების სია.

დააწვავს თითოეულ გამოწვევაზე, რათა მეტი გაიგოთ იმ რეკომენდაციებზე, რომლებიც საშუალებას მისცემს პოლიტიკოსებს, დაინტერესებულ მხარეებსა და მოქალაქეებს მონაწილეობა მიიღონ ამ გამოწვევების გადაწყვეტაში.

საერთო ცოდნის საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა ✓

- ✓ [S1 წაახალისეთ მოქალაქეთა და ადგილობრივი ხელისუფლებების მონაწილეობა ყოველდღიური მემკვიდრეობის პრაქტიკულ გამოყენებაში](#)
- ✓ [S2 გახადეთ მემკვიდრეობა უფრო ხელმისაწვდომი](#)
- ✓ [S3 გამოიყენეთ მემკვიდრეობა ევროპისა და ევროპული საზოგადოების ფუნდამენტური ღირებულებების განმტკიცებისა და გადაცემისთვის](#)
- ✓ [S4 მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობას, როგორც შეხვედრის ადგილს და კულტურათაშორისი დიალოგის, მშვიდობისა და შემწყნარებლობის საშუალებას](#)
- ✓ [S5 წაახალისეთ და შეაფასეთ მოქალაქეთა მონაწილეობის მეთოდები და პროცედურები](#)
- ✓ [S6 შექმენით შესაფერისი სისტემა, რომელიც ადგილობრივ ხელისუფლებებს და ადამიანთა ჯგუფებს მისცემს შესაძლებლობას, მიიღონ სათანადო ზომები საკუთარი მემკვიდრეობის ინტერესებში და მის სამართავად](#)
- ✓ [S7 შექმენით თანამონაწილეობის პრინციპზე დაფუძნებული მემკვიდრეობის იდენტიფიკაციის პროგრამები და ხელი შეუწყვეთ მათ გავრცელებას](#)
- ✓ [S8 წაახალისეთ ადგილობრივი თემების და ხელისუფლებების მხრიდან წამოსული ინიციატივები მემკვიდრეობის რეაბილიტაციის თაობაზე](#)
- ✓ [D3 მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობით გადმოცემულ ხელობებს და მათ მცოდნე პროფესიონალებს](#)
- ✓ [K1 სასკოლო პროგრამებში უფრო ეფექტურად შეიტანეთ განათლება მემკვიდრეობის შესახებ](#)
- ✓ [K3 წაახალისეთ შემოქმედება მემკვიდრეობის აუდიტორიის დაინტერესების მიზნით](#)
- ✓ [K4 უზრუნველყავით სხვა, მემკვიდრეობასთან დაკავშირებული სფეროების არაპროფესიონალი და პროფესიონალი მოთამაშეების ოპტიმალური სწავლება](#)
- ✓ [K5 მრავალფეროვანი გახადეთ მემკვიდრეობის სპეციალისტების სწავლების სისტემები](#)
- ✓ [K7 დარწმუნდით, რომ ახალ თაობას გადაეცემა ის ცოდნა და უნარები, რომლებიც წარმოადგენს მემკვიდრეობად აღიარებული ხელობის ნაწილს](#)
- ✓ [K8 გარანტირებული უნდა იყოს აღნუსხულ მემკვიდრეობაზე მომუშავე სპეციალისტების კომპეტენტურობა](#)
- ✓ [K10 წაახალისეთ და ხელი შეუწყვეთ ქსელების განვითარებას](#)
- ✓ [K11 გამოიკვლიეთ მემკვიდრეობა, როგორც ცოდნის, შთაგონებისა და შემოქმედების წყარო](#)

მემკვიდრეობის ცოდნისა და უნარ-ჩვევების იდენტიფიცირება, შენარჩუნება, გადაცემა და გაზიარება ✓

- ✓ S4 მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობას, როგორც შეხვედრის ადგილს და კულტურათაშორისი დიალოგის, მშვიდობისა და შემწყნარებლობის საშუალებას
- ✓ S7 შექმენით თანამონაწილეობის პრინციპზე დაფუძნებული მემკვიდრეობის იდენტიფიკაციის პროგრამები და ხელი შეუწყვეთ მათ გავრცელებას
- ✓ S8 წახალისეთ ადგილობრივი თემების და ხელისუფლებების მხრიდან წამოსული ინიციატივები მემკვიდრეობის რეაბილიტაციის თაობაზე
- ✓ S9 მხარი დაუჭირეთ თაობათაშორის და კულტურათაშორის პროექტებს მემკვიდრეობის პოპულარიზაციისთვის
- ✓ D2 მხარი დაუჭირეთ და წახალისეთ მემკვიდრეობის სექტორი, როგორც სამუშაო ადგილების და ბიზნეს-შესაძლებლობების შექმნის საშუალება
- ✓ D3 მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობით გადმოცემულ ხელობებს და მათ მცოდნე პროფესიონალებს
- ✓ D10 გამოიყენეთ კულტურული მემკვიდრეობა, როგორც რეგიონისთვის განსაკუთრებული ხასიათის მიმცემი საშუალება, რომელიც მას უფრო მიმზიდველს და ცნობილს გახდის
- ✓ K1 სასკოლო პროგრამებში უფრო ეფექტურად შეიტანეთ განათლება მემკვიდრეობის შესახებ
- ✓ K2 გაატარეთ ზომები ახალგაზრდობის წასახალისებლად, რათა მემკვიდრეობა პრაქტიკაში გამოიყენონ
- ✓ K3 წახალისეთ შემოქმედება მემკვიდრეობის აუდიტორიის დაინტერესების მიზნით
- ✓ K4 უზრუნველყავით სხვა, მემკვიდრეობასთან დაკავშირებული სფეროების არაპროფესიონალი და პროფესიონალი მოთამაშეების ოპტიმალური სწავლება
- ✓ K5 მრავალფეროვანი გახადეთ მემკვიდრეობის სპეციალისტების სწავლების სისტემები
- ✓ K6 შექმენით ადგილობრივი და ტრადიციული მასალების, ტექნოლოგიებისა და ნოუ ჰაუს ცოდნის ბანკები
- ✓ K7 დარწმუნდით, რომ ახალ თაობას გადაეცემა ის ცოდნა და უნარები, რომლებიც წარმოადგენს მემკვიდრეობად აღიარებული ხელობის ნაწილს
- ✓ K8 გარანტირებული უნდა იყოს აღნუსხულ მემკვიდრეობაზე მომუშავე სპეციალისტების კომპეტენტურობა
- ✓ K9 შეიმუშავეთ სასწავლო და კვლევითი პროგრამები, რომლებიც ასახავს მემკვიდრეობის სექტორის საჭიროებებს და გააზიარეთ მათი შედეგები
- ✓ K10 წახალისეთ და ხელი შეუწყვეთ ქსელების განვითარებას
- ✓ K11 გამოიკვლიეთ მემკვიდრეობა, როგორც ცოდნის, შთაგონებისა და შემოქმედების წყარო

მემკვიდრეობით გადმოცემული ღირებულებების შესახებ ცნობიერების ამაღლება V

- ✓ [S1 წაახალისეთ მოქალაქეთა და ადგილობრივი ხელისუფლებების მონაწილეობა ყოველდღიური მემკვიდრეობის პრაქტიკულ გამოყენებაში](#)
- ✓ [S2 გახადეთ მემკვიდრეობა უფრო ხელმისაწვდომი](#)
- ✓ [S3 გამოიყენეთ მემკვიდრეობა ევროპისა და ევროპული საზოგადოების ფუნდამენტური ღირებულებების განმტკიცებისა და გადაცემისთვის](#)
- ✓ [S4 მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობას, როგორც შეხვედრის ადგილს და კულტურათაშორისი დიალოგის, მშვიდობისა და შემწყნარებლობის საშუალებას](#)
- ✓ [S7 შექმენით თანამონაწილეობის პრინციპზე დაფუძნებული მემკვიდრეობის იდენტიფიკაციის პროგრამები და ხელი შეუწყვეთ მათ გავრცელებას](#)
- ✓ [S8 წაახალისეთ ადგილობრივი თემების და ხელისუფლებების მხრიდან წამოსული ინიციატივები მემკვიდრეობის რეაბილიტაციის თაობაზე](#)
- ✓ [D5 წაახალისეთ მემკვიდრეობის მრავალჯერადი გამოყენება და ტრადიციული ცოდნისა და პრაქტიკის გამოყენება](#)
- ✓ [D7 გაითვალისწინეთ მემკვიდრეობა მდგრადი ტურისტული განვითარების პოლიტიკის მიმართულებებში](#)
- ✓ [D10 გამოიყენეთ კულტურული მემკვიდრეობა, როგორც რეგიონისთვის განსაკუთრებული ხასიათის მიმცემი საშუალება, რომელიც მას უფრო მიმზიდველს და ცნობილს გახდის](#)
- ✓ [K1 სასკოლო პროგრამებში უფრო ეფექტურად შეიტანეთ განათლება მემკვიდრეობის შესახებ](#)
- ✓ [K2 გაატარეთ ზომები ახალგაზრდობის წასახალისებლად, რათა მემკვიდრეობა პრაქტიკაში გამოიყენონ](#)
- ✓ [K3 წაახალისეთ შემოქმედება მემკვიდრეობის აუდიტორიის დაინტერესების მიზნით](#)
- ✓ [K4 უზრუნველყავით სხვა, მემკვიდრეობასთან დაკავშირებული სფეროების არაპროფესიონალი და პროფესიონალი მოთამაშეების ოპტიმალური სწავლება](#)
- ✓ [K5 მრავალფეროვანი გახადეთ მემკვიდრეობის სპეციალისტების სწავლების სისტემები](#)
- ✓ [K6 შექმენით ადგილობრივი და ტრადიციული მასალების, ტექნოლოგიებისა და ნოუ ჰაუს ცოდნის ბანკები](#)
- ✓ [K7 დარწმუნდით, რომ ახალ თაობას გადაეცემა ის ცოდნა და უნარები, რომლებიც წარმოადგენს მემკვიდრეობად აღიარებული ხელობის ნაწილს](#)
- ✓ [K8 გარანტირებული უნდა იყოს აღნუსხულ მემკვიდრეობაზე მომუშავე სპეციალისტების კომპეტენტურობა](#)
- ✓ [K9 შეიმუშავეთ სასწავლო და კვლევითი პროგრამები, რომლებიც ასახავს მემკვიდრეობის სექტორის საჭიროებებს და გააზიარეთ მათი შედეგები](#)
- ✓ [K10 წაახალისეთ და ხელი შეუწყვეთ ქსელების განვითარებას](#)
- ✓ [K11 გამოიკვლიეთ მემკვიდრეობა, როგორც ცოდნის, შთაგონებისა და შემოქმედების წყარო](#)

მემკვიდრეობით დაინტერესებული მხარეებისთვის უწყვეტ სწავლებაზე წვდომის უზრუნველყოფა V

- ✓ [S9 მხარი დაუჭირეთ თაობათაშორის და კულტურათაშორის პროექტებს მემკვიდრეობის პოპულარიზაციისთვის](#)
- ✓ [D3 მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობით გადმოცემულ ხელობებს და მათ მცოდნე პროფესიონალებს](#)
- ✓ [D6 უზრუნველყავით, რომ მემკვიდრეობა გათვალისწინებული იყოს დეველოპერულ, სივრცული დაგეგმარების, გარემოს დაცვისა და ენერჯეტიკის პოლიტიკის მიმართულებებში](#)
- ✓ [K3 წახალისეთ შემოქმედება მემკვიდრეობის აუდიტორიის დაინტერესების მიზნით](#)
- ✓ [K4 უზრუნველყავით სხვა, მემკვიდრეობასთან დაკავშირებული სფეროების არაპროფესიონალი და პროფესიონალი მოთამაშეების ოპტიმალური სწავლება](#)
- ✓ [K5 მრავალფეროვანი გახადეთ მემკვიდრეობის სპეციალისტების სწავლების სისტემები](#)
- ✓ [K6 შექმენით ადგილობრივი და ტრადიციული მასალების, ტექნოლოგიებისა და ნოუ ჰაუს ცოდნის ბანკები](#)
- ✓ [K7 დარწმუნდით, რომ ახალ თაობას გადაეცემა ის ცოდნა და უნარები, რომლებიც წარმოადგენს მემკვიდრეობად აღიარებული ხელობის ნაწილს](#)
- ✓ [K8 გარანტირებული უნდა იყოს აღნუსხულ მემკვიდრეობაზე მომუშავე სპეციალისტების კომპეტენტურობა](#)
- ✓ [K9 შეიმუშავეთ სასწავლო და კვლევითი პროგრამები, რომლებიც ასახავს მემკვიდრეობის სექტორის საჭიროებებს და გააზიარეთ მათი შედეგები](#)
- ✓ [K10 წახალისეთ და ხელი შეუწყვეთ ქსელების განვითარებას](#)
- ✓ [K11 გამოიკვლიეთ მემკვიდრეობა, როგორც ცოდნის, შთაგონებისა და შემოქმედების წყარო](#)

მემკვიდრეობით მიღებული ყველა სახის ოსტატობისა და ხელობის მაღალი ტექნიკური დონის გარანტირება ✓

- ✓ [D2 მხარი დაუჭირეთ და წაახალისეთ მემკვიდრეობის სექტორი, როგორც სამუშაო ადგილების და ბიზნეს-შესაძლებლობების შექმნის საშუალება](#)
- ✓ [D3 მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობით გადმოცემულ ხელობებს და მათ მცოდნე პროფესიონალებს](#)
- ✓ [D4 მოამზადეთ მემკვიდრეობის ზეგავლენის კვლევები სარეაბილიტაციო, სამშენებლო, დაგეგმარების და ინფრასტრუქტურული პროექტებისთვის](#)
- ✓ [D8 დაიცავით, აღადგინეთ და გააუმჯობესეთ მემკვიდრეობა ახალი ტექნოლოგიების უფრო ფართოდ გამოყენებით](#)
- ✓ [K4 უზრუნველყავით სხვა, მემკვიდრეობასთან დაკავშირებული სფეროების არაპროფესიონალი და პროფესიონალი მოთამაშეების ოპტიმალური სწავლება](#)
- ✓ [K5 მრავალფეროვანი გახადეთ მემკვიდრეობის სპეციალისტების სწავლების სისტემები](#)
- ✓ [K8 გარანტირებული უნდა იყოს აღნუსხულ მემკვიდრეობაზე მომუშავე სპეციალისტების კომპეტენტურობა](#)
- ✓ [K9 შეიმუშავეთ სასწავლო და კვლევითი პროგრამები, რომლებიც ასახავს მემკვიდრეობის სექტორის საჭიროებებს და გააზიარეთ მათი შედეგები](#)
- ✓ [K10 წაახალისეთ და ხელი შეუწყვეთ ქსელების განვითარებას](#)
- ✓ [K11 გამოიკვლიეთ მემკვიდრეობა, როგორც ცოდნის, შთაგონებისა და შემოქმედების წყარო](#)

მთავრობათაშორისი თანამშრომლობის მხარდაჭერა, განმტკიცება და განვითარება ✓

- ✓ [S3 გამოიყენეთ მემკვიდრეობა ევროპისა და ევროპული საზოგადოების ფუნდამენტური ღირებულებების განმტკიცებისა და გადაცემისთვის](#)
- ✓ [S6 შექმენით შესაფერისი სისტემა, რომელიც ადგილობრივ ხელისუფლებებს და ადამიანთა ჯგუფებს მისცემს შესაძლებლობას, მიიღონ სათანადო ზომები საკუთარი მემკვიდრეობის ინტერესებში და მის სამართავად](#)
- ✓ [D6 უზრუნველყავით, რომ მემკვიდრეობა გათვალისწინებული იყოს დეველოპერულ, სივრცული დაგეგმარების, გარემოს დაცვისა და ენერგეტიკის პოლიტიკის მიმართულებებში](#)
- ✓ [D8 დაიცავით, აღადგინეთ და გააუმჯობესეთ მემკვიდრეობა ახალი ტექნოლოგიების უფრო ფართოდ გამოყენებით](#)
- ✓ [D10 გამოიყენეთ კულტურული მემკვიდრეობა, როგორც რეგიონისთვის განსაკუთრებული ხასიათის მიმცემი საშუალება, რომელიც მას უფრო მიმზიდველს და ცნობილს გახდის](#)

მემკვიდრეობის კვლევის ხელშეწყობა ✓

- ✓ [S5 წაახალისეთ და შეაფასეთ მოქალაქეთა მონაწილეობის მეთოდები და პროცედურები](#)
- ✓ [D7 გაითვალისწინეთ მემკვიდრეობა მდგრადი ტურისტული განვითარების პოლიტიკის მიმართულებებში](#)
- ✓ [D8 დაიცავით, აღადგინეთ და გააუმჯობესეთ მემკვიდრეობა ახალი ტექნოლოგიების უფრო ფართოდ გამოყენებით](#)
- ✓ [D11 შექმენით მართვის ახალი მოდელები, რათა უზრუნველყოთ, რომ მემკვიდრეობამ სარგებელი მიიღოს მისგან ნაწარმოები დამატებითი გვერდითი ეკონომიკური პროდუქტებისგან](#)

ახალგაზრდებში მემკვიდრეობაზე პასუხისმგებლობის განმტკიცება ✓

- ✓ [S8 წაახალისეთ ადგილობრივი თემების და ხელისუფლებების მხრიდან წამოსული ინიციატივები მემკვიდრეობის რეაბილიტაციის თაობაზე](#)
- ✓ [D3 მხარი დაუჭირეთ მემკვიდრეობით გადმოცემულ ხელოვნებს და მათ მცოდნე პროფესიონალებს](#)
- ✓ [D7 გაითვალისწინეთ მემკვიდრეობა მდგრადი ტურისტული განვითარების პოლიტიკის მიმართულებებში](#)
- ✓ [K1 სასკოლო პროგრამებში უფრო ეფექტურად შეიტანეთ განათლება მემკვიდრეობის შესახებ](#)
- ✓ [K7 დარწმუნდით, რომ ახალ თაობას გადაეცემა ის ცოდნა და უნარები, რომლებიც წარმოადგენს მემკვიდრეობად აღიარებული ხელოვნების ნაწილს](#)